

FYSICA CHEMIE 2012

Ontwikkelingen KNCV Beleidsplan:
'Op weg naar een zichtbaarder KNCV'

- Masterclasses
- Carrièreadviesavonden
- Arbeidsmarktonderzoek
- Gastcolleges
- Bedrijfslidmaatschappen
- Social media

FYSICA-CHEMIE 2012: een groot succes

Gouden Medaille winnaar 2012: Luc Brunsveld

Prof. Challa Polymeerprijs

3 Voorwoord

4 'Laat de KNCV-vlag wapperen'

Voorzitter Saskia van der Vies is een oude bekende van de KNCV. Voorheen droeg ze zorg voor de portefeuille Interne Relaties. Ze was dus al bekend met de wensen voor een nieuw beleidsplan. De rode draad in het plan is [zichtbaarheid](#). 'Die laat nog wat te wensen over.'

6 'We opereren nu veel marktgerichter'

Gabriëlle Donné was zo'n 5 jaar lang het boegbeeld van het KNCV-Bureau. Haar erfenis? Ze heeft onder meer het commerciële denken geïntroduceerd. En het [samenbrengen](#) van partijen om grote evenementen te organiseren. 'Daaruit heb ik zelf veel positieve energie gehaald.'

8 'Investeren in zichtbaarheid is een must'

Marketing- en communicatiespecialist Jan Marijnissen maakt samen met Antoinette Thijssen, hoofd communicatie van het Ratheneau Instituut, deel uit van de KNCV Commissie Marketing en Communicatie. 'We willen laten zien dat we een [aantrekkelijke club](#) zijn waar je bij wilt horen.'

10 'Weg met de zesjescultuur'

Emiel de Kleijn is een gedreven coördinator achter de [Scheikundeolympiade](#). Elk jaar neemt het aantal deelnemende leerlingen en scholen toe. 'De olympiade stimuleert leerlingen om het beste uit zichzelf te halen en los te komen van de zesjescultuur.'

11 'Laat leerlingen chemie ervaren'

Chemiedidacticus Marijn Meijer startte in augustus 2012 enthousiast als directeur van Stichting C3, die chemie [promoot](#) onder jongeren. Hij wil leerlingen laten ontdekken of chemie wel of niet wat voor hen is. 'C3 helpt ze bij die keuze.'

12 'DE CMG wakkert het maatschappelijk debat aan'

De CMG wil een actieve rol spelen in de organisatie van het debat over chemieonderwerpen die maatschappelijk relevant zijn. Volgens bestuurslid Koop Lammertsma hebben de leden de oren aan de grond en kunnen ze inhoudelijk scherpe [kritiek](#) leveren. 'We willen álle invalshoeken belichten.'

13 KNCV kijkt over grenzen heen

Zowel oud-voorzitter Jan Reedijk als penningmeester Lene Hviid meent dat de KNCV het [internationaal](#) gezien goed doet. Zo neemt ze deel aan IUPAC en EuChemS. Ook geeft ze via ChemPubSoc bladen uit en krijgt hier royalty's over. Hviid: 'Vorig jaar was dat bijna 60.000 euro.'

14 'We brengen chemie positief voor het voetlicht'

De Chemische Kring Zwolle organiseert regelmatig lezingen om het belang van chemie te benadrukken. Bestuurslid Erik Meij wil vooral verbindingen leggen met jongeren en de Chemische Kring Groningen. 'We hebben een gevarieerd [activiteitenprogramma](#).'

15 'Netwerken gaat nu volstrekt anders'

Net als de KNCV worstelt de NBV met de vraag hoe zij haar leden kan binden en boeien. Zij hebben dan ook de handen ineengeslagen en houden een gezamenlijk congres. Voorzitter Hans Preusting: 'Het leek ons een goed idee de [krachten](#) te bundelen.'

16 'Het online-beleid staat nog in de kinderschoenen'

Beleidsmedewerkers Diana Henning en Sara Blanken zijn op alle fronten in de social media gedoken. Ze zijn actief op Facebook voor de jonge doelgroep, twitteren een paar keer per week en brengen discussies op gang op het meer inhoudelijke LinkedIn. 'We houden rekening met een snel [groeiproces](#).'

17 'Wij leren de taal van de jonge doelgroepen'

Bestuurslid Lineke Pelleboer maakt zich hard voor de portefeuille Jonge Leden. Ze onderzocht wat er nodig is om die aan te trekken en te behouden. 'Laat de [jongeren](#) zelf aangeven wat hen bezighoudt.'

18 KNCV Beleidsplan 2012-2016: Op weg naar een zichtbaarder KNCV

20 Feiten en Cijfers

25 Jaarrekening

28 Algemene gegevens

In het afgelopen jaar hebben we als vereniging opnieuw gemerkt dat onze omgeving verandert. Nederlanders blijken zich minder en vooral anders te verenigen. Uit onderzoek blijkt dat twee op de vijf verenigingen een stabilisatie of daling van het aantal leden zien. Om uit die impasse te komen, is creativiteit en maatwerk nodig. Ook wij als KNCV stellen nieuwe prioriteiten voor technologie, samenwerking en financiering. In 2012 zijn we van start gegaan met de uitvoering van ons nieuwe beleidsplan 'Op weg naar een zichtbaarder KNCV'. Samenwerking van de KNCV met de Nederlandse Natuurkundige Vereniging (NNV) heeft geleid tot Fysica Chemie 2012. Tijdens dit congres is Robbert Dijkgraaf benoemd tot erelid van de KNCV vanwege de uitzonderlijke manier waarop hij chemie en life sciences onder de aandacht heeft gebracht.

Ook was er aandacht voor Chemie en Werk, waarbij de C2W Carrièrebeurs, de carrièrefcfs en coachingsavonden – met persoonlijk advies door carrièrecoaches – door veel (jonge) leden werden bezocht.

De KNCV Masterclasses waren in 2012 ook weer succesvol, evenals de bedrijfsbezoeken. 2012 zag de start van de strategische projecten 'Mediazaken' en het 'Communicatie Centrum voor de Chemie'. Veel activiteiten worden in samenwerking met zusterorganisaties uitgevoerd. Op deze manier worden krachten gebundeld om de chemiesector in Nederland sterk te houden.

In dit jaarverslag komt een aantal van onze leden aan het woord. Zij zitten in besturen, secties, werken op het KNCV-bureau, bij bedrijven en onderwijsinstellingen. We nodigen iedereen uit om kennis met hen te maken. Zij delen hun ervaringen en laten hun licht schijnen over ontwikkelingen op chemiegebied in brede zin.

Wij hebben dit verslag met veel plezier gemaakt en hopen dat u het met evenveel plezier zult lezen.

Gabriëlle Donné-op den Kelder, directeur/secretaris
Saskia van der Vies, voorzitter

Colofon

KNCV De beroepsvereniging KNCV wordt sinds 1903 gedreven door het maatschappelijk belang van de chemie. Ze biedt onderdak aan mensen die betrokken zijn bij de chemie en aanverwante disciplines als life sciences en procestechnologie.

De KNCV vormt een bron van kennis en inspiratie. Ze komt actief op voor de belangen van haar leden, van studenten tot gepensioneerden. Ze ondersteunt hen in hun professionele ontwikkeling en biedt waardevolle diensten. De vereniging draagt bij aan het debat over zaken die spelen op het terrein van de chemie.

Het Jaarverslag 2012 is een uitgave van de KNCV
 Loire 150, 2491 AK Den Haag
 T 070-337 87 90
 E kncv@kncv.nl
 W www.kncv.nl

BETA PUBLISHERS

Samenstelling en Fotografie
 Jan-Willem Toering

Eindredactie
 Anouk Suwout (Alphawerken)

Vormgeving en Opmaak
 Twin Media bv, Culemborg

Uitgeverij
 Bèta Publishers b.v.

Drukkerij
 Senefelder Misset BV

Cover
 Esger Brunner en Frans Koeman

*‘We moeten alle kansen om de **KNCV**-vlag*

Sinds een halfjaar is ze voorzitter van de KNCV. Daarvoor beheerde ze als bestuurslid de portefeuille Interne Relaties, iets wat Saskia van der Vies beschouwt als een perfecte voorbereiding op het voorzitterschap. ‘Ik heb de KNCV van **binnenuit** leren kennen.’

aangrijpen te laten wapperen'

Welke rol heb je gespeeld bij de totstandkoming van het nieuwe beleidsplan van de KNCV?

"Ik was een van de voortrekkers. Het bestuur is al in 2010 gaan nadenken over het nieuwe beleidsplan. We hebben verenigingsbreed met veel mensen gesproken en de behoeftes gepeild. Het resultaat was een enorme berg documenten. Ik ben op zoek gegaan naar de rode draad: wat zijn de dingen die we steeds horen, wat zijn de interessante ideeën? Dat was de basis voor het plan. We hebben gekozen voor een duidelijke structuur met speerpunten, strategische projecten en activiteiten."

Welke rode draad hebben jullie ontdekt?

"Uit de gesprekken bleek vaak dat de geïnterviewden verbaasd waren over de breedte van de activiteiten van de vereniging. De zichtbaarheid hiervan laat dus te wensen over. Dat is ook de inspiratiebron geweest van de titel van het beleidsplan: 'Naar een zichtbaarder KNCV'. Maar zichtbaarheid is op vele manieren te interpreteren. We hebben ons afgevraagd op welke manier de KNCV dan zichtbaarder moest worden. Deze vereniging is van mensen, voor mensen, door mensen. Ons adagium is niet voor niets 'Mensen, meningen, moleculen.' De mensen staan centraal en dat betekent dus ook dat je ervoor moet zorgen dat die mensen zich bewust worden van het lidmaatschap van de vereniging en dat actief gaan uitdragen. Een soort ambassadeurschap. Dat je, bij wijze van spreken, overal waar mogelijk met een vlaggetje van de KNCV zwaait."

Veel verenigingen hebben moeite om nieuwe leden aan te trekken en te behouden. Geldt dat ook voor de KNCV?

"Verenigingen bezinnen zich op dit moment op de toekomst. Je ziet dat vele tegen dezelfde problematiek aan lopen. Ze werken allemaal met een lidmaatschapsmodel waarbij de leden een uniform pakket van diensten krijgen aangeboden. Dat is aan het veranderen. Er is een tendens gaande waarbij de leden het

dienstenpakket gaan bepalen, en niet de verenigingen. Leden willen niet meer betalen voor faciliteiten waar ze niet om hebben gevraagd. Dat vergt een maatwerkbenadering. Wij willen doelgroepgericht maatwerk leveren. Dat betekent dat we eerst een beeld moeten krijgen van hoe mensen informatie verzamelen en hoe ze tegen onze diensten aan kijken. Wat zijn ze bereid daarvoor te betalen en welke pakketten kunnen wij daarvoor aanbieden? Dat is best lastig. Neem bijvoorbeeld studenten. Zij vragen zich af wat wij voor ze kunnen doen, terwijl wij zo graag van de studenten willen weten wat zij zouden willen. Daar komt vaak niet direct een antwoord op.

De communicatie met de verschillende doelgroepen is voor ons heel belangrijk. We hebben daar zelfs een marketing-communicatiewerkgroep voor ingericht. Die werkgroep houdt zich ook bezig met de inzet van *social media*. Onze strategie heeft in principe twee kanten: aan de ene kant reageren we op signalen om ons heen, aan de andere kant kiezen wij zelf voor een aantal onderwerpen die we verder willen uitwerken. Zowel reageren als anticiperen dus."

Als gevolg van de crisis is het voor veel verenigingen moeilijker geworden om activiteiten en ambities te financieren. Herken je dat bij de KNCV?

"De KNCV heeft veel ambities. We hebben geen gebrek aan ideeën en plannen. Maar een belangrijk punt van aandacht blijft de financiering van alle activiteiten. Wij zullen daar de komende jaren anders mee om moeten gaan, proactiever. Neem bijvoorbeeld de Human Capital Agenda. Op de keper beschouwd, zijn wij de Human Capital Agenda van de topsector Chemie. Toch zitten we daar niet aan tafel. Dat stoort mij. Ik vind dat wij ervoor moeten zorgen dat de KNCV vanaf het begin van zo'n proces van de partij is, dus op het moment dat de plannen worden ontwikkeld, de programma's worden gemaakt en de budgetten worden verdeeld. Als je te laat aansluit, mis je de boot. Daar

moeten we dus meer bovenop zitten, waar mogelijk samen met partners. Het gaat erom dat wij dingen op de agenda krijgen, dat we gehoord worden. Het bestuurslid voor onderwijs, Jan Apotheker, zit bijvoorbeeld in veel verschillende onderwijsnetwerken en heeft de vlag van de KNCV altijd in z'n tas zitten. En als het even kan, komt die tevoorschijn. Al onze bestuursleden hebben toegang tot netwerken."

Betekent een zichtbaarder KNCV ook een KNCV die standpunten inneemt?

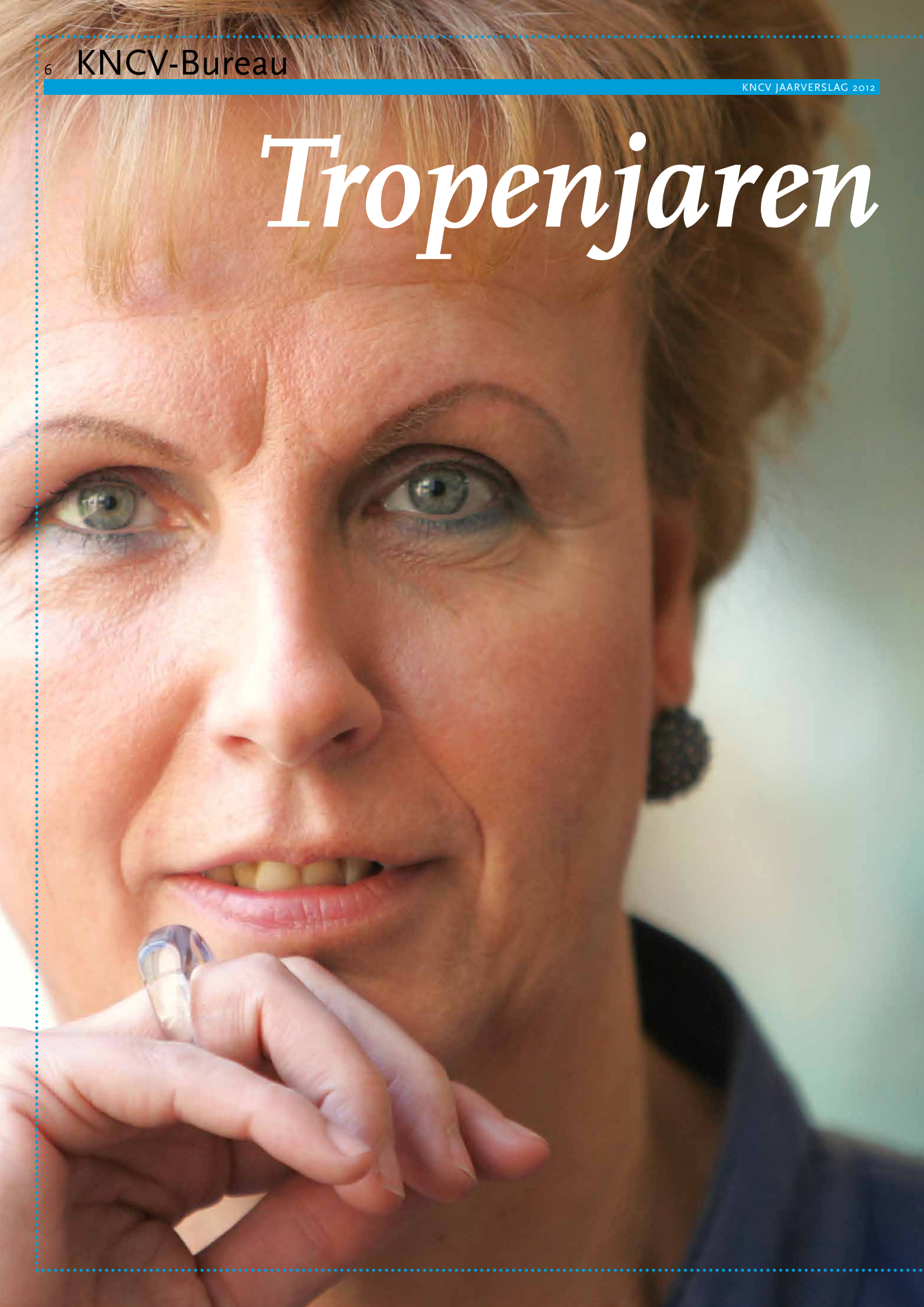
"Soms zijn er meerdere visies op een onderwerp. Dat maakt het innemen van een standpunt niet zo eenvoudig. Het maakt de KNCV ook kwetsbaar. Maar als de chemie in het geding is op een manier die veel mensen in de sector raakt, dan vind ik wel dat de KNCV daar iets van of over moet kunnen zeggen. Over een technisch inhoudelijk onderwerp moet de KNCV zich geen mening aanmeten, vind ik. Dat is iets voor de professionals. De KNCV is natuurlijk wel een grote community, die een rol kan spelen als *portal* voor journalisten. Dus dan heb je het over de KNCV als bron van expertise, een *preferred supplier* van experts."

In het nieuwe beleidsplan worden twaalf strategische projecten en tal van activiteiten gedefinieerd. Hoe gaan jullie ervoor zorgen dat die allemaal worden uitgevoerd?

"Er is meer te doen dan we kunnen behappen. Dat is een blijvende discussie. Er worden dus prioriteiten gesteld, maar ik vind wel dat je daar flexibel mee om moet gaan. Het beleidsplan is meer dan een voornemen, het is een plan dat we uitvoeren. Als er dingen gebeuren op het gebied van chemie, life sciences of procestechnologie, dan moet je de handen vrij kunnen maken om daarop in te spelen. Ook op het gebied van onderwijs, arbeidsmarkt en maatschappelijk belangrijke onderwerpen. Als het relevant is, als we daar een nuttige bijdrage kunnen leveren, dan doen we dat."

Tropenjaren

in barre weersomstandigheden

Bijna 5 jaar geleden trad Gabriëlle Donné-op den Kelder aan als directeur van de KNCV. De vereniging lag er stralend bij. Ze was net verhuisd naar een nieuw pand, C2W werd in eigen beheer uitgegeven, het ledenbestand was stabiel en de financiën waren op orde. Geen vuiltje aan de lucht, zo leek het.

“**H**et is totaal anders gelopen dan ik had verwacht”, aldus de KNCV-directeur. “Direct vanaf de start kondigde zich door de financiële en economische crisis de ene na de andere uitdaging aan. Ik ben als een soort crisismanager te werk gegaan. We hebben veel moeten bezuinigen op het personele vlak en we moesten op een heel andere manier met onze budgetten omgaan. Van de nood hebben we een deugd gemaakt door tegelijkertijd een nieuwe organisatiestructuur binnen het bureau op te zetten en het zogenoemde competentie management in te voeren. Iedere functie heeft nu zijn eigen competenties, die worden geëvalueerd bij functioneringsgesprekken. We hebben diep moeten snijden in het personeelsbestand en ik heb gemerkt dat dat veel druk legt op het team. Bij de medewerkers ontstaat de angst de volgende te zijn, wat heel vervelend is, en dat maakt mijn positie lastig. Enerzijds wil je deel uitmaken van het team, en anderzijds ben je gedwongen om een zekere mate van afstand te bewaren om in staat te blijven bepaalde maatregelen te nemen.”

POSITIEVE ENERGIE

“Ik ben een commerciële denker. Dat heeft vooral geholpen bij het oplossen van de financiële problemen bij uitgeverij Bèta Publishers 3 jaar geleden. De uitgeverij staat nu op eigen benen. Wij hebben het verlies voor de vereniging kunnen beperken en het belangrijkste: de leden hebben er niets van gemerkt omdat het C2W gewoon is blijven verschijnen.

Op een breder vlak hebben we geprobeerd om meer marktgericht te opereren. Samen met andere partijen zijn we grote evenementen gaan organiseren, zoals CHAINS met NWO-CW als partner, Energy for Next Generations met onder andere het Technische Wetenschappelijk Attaché-netwerk van Agentschap NL, FYSICA-CHEMIE met de natuurkundigen, en straks de voorjaarsbijeenkomst met de NBV. Het samenbrengen van partijen is iets waar ik zelf veel positieve energie uit heb gehaald.

We hebben ook een Management Informatie Systeem (MIS) ontwikkeld, waardoor we continu inzicht hebben in onze financiële positie. We kunnen de uitgaven nu op elk moment sturen en beïnvloeden. Er is een financieel medewerker aangetrokken die *controlling*-taken beheerst en die een conceptjaarrekening kan maken. Dit stelde mij in staat om me op andere belangrijke zaken te richten.”

TOEKOMSTVISIE

Een van die zaken was het ontwikkelen van een toekomstvisie voor de KNCV. “Ik denk dat de grootste uitdaging voor iedere vereniging in deze tijd ledenwerving en ledenbehoud is. Uit een onlangs gehouden onderzoek is een onderscheid naar voren gekomen tussen verticaal en horizontaal netwerken. Een vereniging is bijvoorbeeld een verticaal netwerk dat toegang biedt tot fysieke netwerken binnen bedrijven, terwijl sociale media meer een horizontaal netwerk vormen waarin jongeren gelijkgestemden vinden, maar waar in de

regel weinig verbinding is naar hoger gelegen organen of *decision makers*. Een vereniging kan jongeren dus iets extra's bieden. Wil je een gesprek bij Shell? Een rondleiding bij DSM? Of een keer sparren met een loopbaancoach? Kan allemaal, op voorwaarde dat je lid bent van de KNCV.

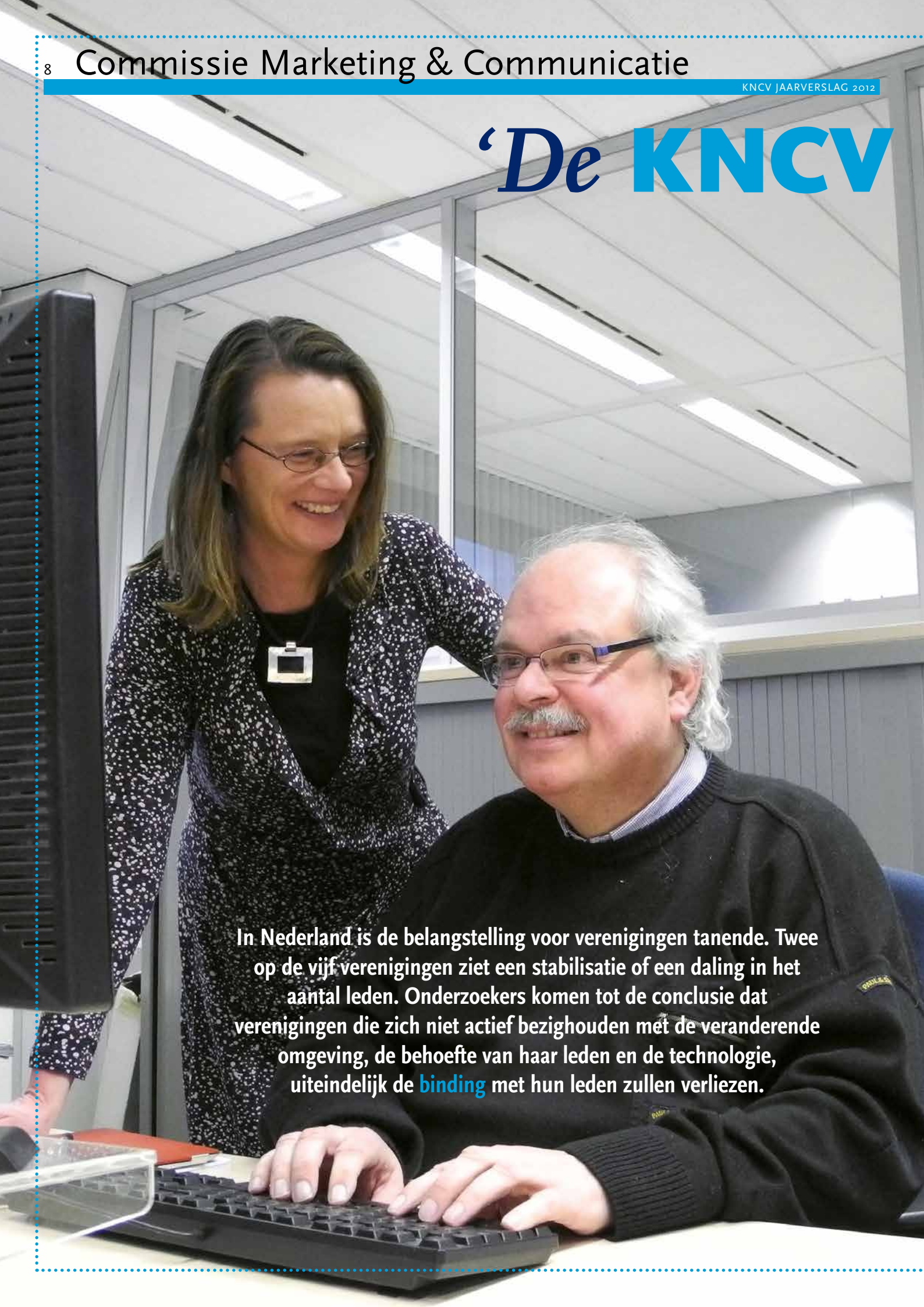
Technologische ontwikkelingen maken bestaande verenigingen in hun huidige organisatievorm overbodig of vervangbaar. Het is van groot belang om je te realiseren hoe groot dit effect kan zijn op de komende generaties. Het lidmaatschap is niet voorbij, maar we moeten anders denken en modellen aanpassen. We moeten goed kijken naar hoe de mensen tegenwoordig en in de toekomst willen participeren. Sociale media kunnen nuttig zijn als je een beeld wilt krijgen van wat leden daadwerkelijk met elkaar en met de vereniging bindt, wat mensen met elkaar doen en welke rol jij daar als vereniging bij wilt spelen.”

ESSENTIE

“Als directeur van de KNCV ben ik de afgelopen jaren bij uitstek bezig geweest om stakeholders met elkaar te verbinden. Netwerken heeft hierbij een heel grote rol gespeeld. Het inspelen op de wensen van komende generaties, het vergroten van het besef dat datgene wat 5 jaar geleden werkte bij het binnenhalen van nieuwe leden, nu niet meer werkt, dáár ligt volgens mij de essentie van het behoud van de KNCV als dé Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging voor de toekomst.”

‘De **KNCV**

In Nederland is de belangstelling voor verenigingen tanende. Twee op de vijf verenigingen ziet een stabilisatie of een daling in het aantal leden. Onderzoekers komen tot de conclusie dat verenigingen die zich niet actief bezighouden met de veranderende omgeving, de behoefte van haar leden en de technologie, uiteindelijk de **binding** met hun leden zullen verliezen.

moet veel zichtbaarder zijn'

De KNCV is continu bezig om in te spelen op ontwikkelingen rond verenigingen. In 2011 is een strategisch beleidsplan *Op weg naar een zichtbaarder KNCV* opgesteld. Marketing- en communicatiespecialist Jan Marijnissen werd aangetrokken om de KNCV bij de juiste doelgroepen op het netvlies te krijgen. Het bestuur vond Antoinette Thijssen, hoofd communicatie van het Rathenau Instituut, bereid om toe te treden tot het bestuur met de portefeuille marketing & communicatie.

Beiden hebben zitting in de Commissie Marketing & Communicatie. Die commissie heeft als doel het bureau van de KNCV te voeden met ideeën en suggesties, bijvoorbeeld om de zichtbaarheid van de KNCV in de media te verhogen, bedrijfslidmaatschappen te realiseren, maar ook om antwoorden te formuleren omtrent de inzet en het gebruik van sociale media.

SPANNINGSVELD

Thijssen licht toe: "De commissie is adviserend, een soort denktank, we wisselen ideeën uit. Behalve vertegenwoordigers van de KNCV en de VNCI zitten er ook journalisten en bedrijfsmensen in. Zij kunnen ons de goede contacten leveren in de mediawereld, zodat wij kunnen opkomen voor de chemie in Nederland. En laten we eerlijk zijn, daar ben je als KNCV óók voor. Ik vind dat de KNCV echt moet investeren in zichtbaarheid in het publieke debat, laten zien dat je opkomt voor de belangen van chemici. Bijvoorbeeld door een paar keer per jaar met een stevig opiniestuk in de media te verschijnen. Je kunt daar dan vervolgens over gaan twitteren of 'facebooken', hetgeen de zichtbaarheid alleen maar zal versterken. Maar om een stuk geplaatst te krijgen, moet het prikkelen. De vraag is hoe prikkelend kan en wil de KNCV zijn? Je vertegenwoordigt immers wel een grote, diverse groep mensen die niet overal hetzelfde over denkt. Daar zit een spanningsveld."

Ook waar het de zichtbaarheid van de KNCV onder docenten betreft, ligt nog een grote uitdaging. Minder dan 5 procent van de eerstegraadsscheikundelid docenten in Nederland is lid van de KNCV. Jan Marijnissen heeft vol ingezet op deze doelgroep. "Wij waren met een stand op de twee landelijke docentendagen en hebben de docenten letterlijk bestookt met materialen, van C2W's en *Chemische Feitelijkheden* tot een waaier aan gadgets. We willen laten zien dat wij een aantrekkelijke club zijn waar je bij wilt horen. Alle universiteiten hebben een regionaal steunpunt. Omdat het scheikundeonderwijs wordt vernieuwd, krijgen docenten nascholingstrajecten aangeboden. In dat traject verzorgt de KNCV een bijeenkomst waarbij iemand uit het bedrijfsleven een verhaal vertelt over de context van de chemie. Zo hebben wij ervoor gezorgd dat een medewerker van 's werelds grootste geuren- en smaakstoffenproducent, Givaudan, onlangs een uitleg gaf over de toepassing van die stoffen, van belang bij de voedselproductie. Dat is dus opnieuw een stukje zichtbaarheid van de KNCV."

RELATIEBEHEER

Ook steekt Marijnissen veel tijd in het bezoeken van bedrijven. "Van oudsher was er altijd al een aantal bedrijven lid van de KNCV. Die bedrijven sponsorden ons en vroegen daar eigenlijk niets voor terug. De KNCV deed niet echt aan relatiebeheer, omdat die noodzaak er niet was. De tijden zijn echter veranderd. Ik ben begonnen met het bezoeken van die bedrijven en vraag ze wat de KNCV voor hen kan betekenen. Ze moeten het gevoel hebben dat ze er iets voor terugkrijgen. We proberen ons ook aantrekkelijk te maken voor de kleinere chemiebedrijven door bedrijven bepaalde financiële voordelen te bieden. Ons jongste bedrijfslid is MercaChem uit Nijmegen. Unilever, ook bedrijfslid, vindt het belangrijk om in contact te komen met studenten die deelnemen

aan KNCV-bedrijfsbezoeken. Ze zijn namelijk altijd op zoek naar hoogopgeleide procestechnologen op hbo- en wo-gebied. En die vind je binnen de gelederen van Jong KNCV."

VOORTREKKER

Binnen de Commissie Marketing & Communicatie is stevig gediscussieerd over de positionering van de KNCV ten opzichte van jongeren. Thijssen is daar stellig over: "Verenigingen die daar geen adequaat antwoord op kunnen formuleren, missen de boot." Volgens Marijnissen doet de KNCV het onder jongeren helemaal niet zo slecht. "Wij zijn de voortrekker van het landelijk overleg tussen studieverenigingen (CSV) dat elke twee maanden plaatsvindt in Utrecht. Er is altijd veel belangstelling voor onze bedrijfsbezoeken. Want wij hebben, vaak samen met de VNCI, heel goede contacten met bedrijven waar studieverenigingen niet binnenkomen. We organiseren bijvoorbeeld ook *soft skills*-cursussen gericht op een individueel bedrijf. Waar let zo'n bedrijf op als je gaat solliciteren? En waar moet een posterpresentatie aan voldoen, bijvoorbeeld?"

ROKENDE SCHOORSTEEN

Met de actieve rol voor de commissie, speelt de KNCV in op de veranderende omgeving. Thijssen: "Verenigingen hebben het tij niet mee, maar de chemie heeft het tij wél mee. De chemie zorgt voor een belangrijk deel van de werkgelegenheid in Nederland. Ontwikkelingen zoals de *bio-based economy* veranderen ook het beeld van de chemie als iets dat bijdraagt aan ons welzijn. Je ziet dat steeds meer mensen een chemisch bedrijf niet meer zien als een rokende schoorsteen, maar als een bedrijf waar ze trots op kunnen zijn. Bedrijven dragen aan dat beeld bij door vooral te laten zien welke duurzame ontwikkelingen allemaal mogelijk worden gemaakt dankzij de chemie. Ik zie dat de balans heel voorzichtiger naar de goede kant doorslaat." |

‘Leerlingen moeten loskomen van de zesjescultuur’

‘Winner of the Olympic gold medal’, een mantra die de sportwereld kippenvel bezorgt. Maar ook de wetenschap kent haar olympiaden, waarbij jonge Nederlandse bèta’s medailles winnen op internationale podia. Coördinator van die olympiaden en lid van het Nationaal Scheikundeolympiade Comité Emiel de Kleijn vertelt.

De Nederlandse Stichting Leerplanontwikkeling (SLO) coördineert in opdracht van het ministerie van OCW onder andere de bètaolympiades (aardrijkskunde, biologie, informatica, natuur-, schei- en wiskunde), de EUSO (European Union Science Olympiad) en IJSO (International Junior Science Olympiad). Het doel van de olympiades is leerlingen te enthousiasmeren, (top)-talenten te ontdekken en ze te stimuleren het beste uit zichzelf te halen, zodat ze ook internationaal competitief kunnen zijn. Ieder jaar neemt het aantal deelnemende leerlingen en scholen toe. Inmiddels doet meer dan driekwart van alle havo/vwo-scholen mee aan een of meer bètaolympiades.

CONCULLEGA’S

De KNCV heeft een zetel in het stichtingsbestuur van de Nationale

Scheikundeolympiade en sponsort de EUSO en de IJSO. Emiel de Kleijn is een gedreven olympiadencoördinator. “De olympiades stimuleren leerlingen om het beste uit zichzelf te halen en los te komen van de zesjescultuur. Daarnaast is het ontwikkelen van toptalent essentieel voor de Nederlandse kennissamenleving, het bedrijfsleven en de industrie”, aldus De Kleijn.

“De Nationale Scheikundeolympiade begint met een eerste ronde. Die bestaat uit een toets die eruitziet als een centraal examen. Vorig jaar deden daar ruim 3.300 leerlingen uit de bovenbouw van havo en vwo aan mee. Na twee voorrondes blijven twintig toppers over. Die worden uitgenodigd voor een achtdaagse nationale eindronde, die dit jaar wordt gespeeld bij Sabic in Zuid-Limburg, een van de grootste petrochemische bedrijven ter wereld. De stress zit er tegen die tijd goed in, hoewel de ervaring is dat de kandidaten elkaar beschouwen als ‘concullega’s’. Ze helpen elkaar. Dat stimuleren we ook van alle kanten.”

ZELFVERTROUWEN

De vier beste kandidaten worden als team uitgezonden naar Moskou. Dit jaar vindt daar de 45e Internationale Chemieolympiade (IChO) plaats. De olympiade duurt 10 dagen, waarvan twee dagdelen gevuld zijn met examens. De rest bestaat uit excursies, sport, cultuur en het leggen van contacten. Aan de Internationale Chemieolympiade doen deelnemers uit zeventig landen mee. Nederland was gastland voor de IChO in 2002 (Groningen) en in 1986 (Leiden).

Toch is het volgens De Kleijn niet zo dat succesvolle deelnemers automatisch

kiezen voor een opleiding in de chemie of de life sciences. “Nee, vaak is door leerlingen in de bovenbouw de keuze voor een vervolgstudie al gemaakt. Wij komen eigenlijk te laat bij die leerlingen in beeld, alhoewel ik weleens heb meege maakt dat een winnaar van de olympiade die politicologie zou gaan doen, toch gewijicht is naar een chemische studie. Daarom is het goed dat we ook wedstrijden uitschrijven voor de lagere klassen, zoals de IJSO en de EUSO. Je ziet dan dat leerlingen zelfvertrouwen opbouwen, ze komen in contact met leerlingen van andere scholen en ontdekken dat ze goed zijn in de bètavakken.”

EXCELLENTIE

Tijdens de 44e editie van de IChO in Washington won Daan van de Weem van het Stedelijk Gymnasium Nijmegen een zilveren medaille. Brons was er voor Ivo Slegers van Nehalennia SSG in Middelburg en Jorrit Hortensius van het Lyceum Vos in Vlaarding. Ten slotte kreeg Jeroen Eijkens van het Vechtstede College in Weesp een eervolle vermelding. De gouden medailles gingen vooral naar Azië.

De Kleijn: “De parate kennis is daar groter dan bij ons, er wordt meer gedrild. Er hangt ook veel meer vanaf. De kandidaat uit het Chinese team, die als enige geen goud, maar ‘slechts’ zilver won, mocht niet op de groepsfoto. Dus voor sommige deelnemers is de druk enorm groot. Wij gaan daar anders mee om. In de pers is het altijd weer moeilijk om aandacht te krijgen voor goede prestaties bij de olympiaden. Maar gelukkig begint dat te veranderen. Het ministerie van OCW zet in op excellentie, er is aandacht voor onze wetenschappelijke toppers. En terecht.”

‘Laat leerlingen ervaren wat chemie is’

Sinds 1 augustus 2012 is Marijn Meijer directeur van Stichting C3, een stichting die chemie promoot onder jongeren. ‘Al bij jonge kinderen wil C3 de verwondering en nieuwsgierigheid prikkelen met als doel ze voor science, en dan vooral voor de chemie, te laten kiezen.’

Marijn Meijer is afkomstig uit het onderwijs. Na een studie chemische technologie aan de Universiteit Twente stond hij jaren voor de klas en ontwikkelde hij lesmodules voor de Nieuwe Scheikunde, een curriculum dat in augustus 2013 van start gaat.

Meijer: “Die lesmodules moeten leerlingen duidelijk maken wat scheikunde betekent in de maatschappij, als beroep en in de wetenschap. Hoe maak je chemie relevant voor jongeren?” Zijn belangrijkste insteek daarbij is leerlingen te laten ervaren wat chemie is aan de hand van concrete, dagelijkse voorbeelden. “Ik heb gemerkt dat er in de hoofden van leerlingen twee werelden zijn ontstaan, namelijk de schoolscheikunde met de formules en de moleculen én de wereld om hen heen. Die werelden interfereren niet met elkaar, maar dat wil je eigenlijk wel. De modules Nieuwe Scheikunde zijn ontwikkeld vanuit de context-conceptbenadering, waarin geprobeerd is beide werelden te laten versmelten.”

PRIKKELEN

Meijer heeft veel ervaring opgedaan op het gebied van *science education*. Hij promoveerde in de chemiedidactiek. Didactiek heeft volgens hem veel met psychologie te maken. “Als iemand het leuk vindt om iets te doen, dan heb je ook meteen een motief om te leren. Dat ‘willen leren’ begint met een onderzoekende houding, die van nature aanwezig is. Die kun je vervolgens stimuleren door vragen te stellen die verwondering en nieuwsgierigheid prikkelen en door mensen de ruimte te geven om vragen te stellen. Geef leerlingen een stuk autonomie binnen de bestaande kaders, en laat ze zelf ondervinden of chemie wel of niet wat voor ze is. Beide uitkomsten zijn goed, als je maar weet waarom je een

bepaalde keuze maakt. Van mij hoeft niet iedereen chemicus te worden. Naast de promotie en daarmee het zichtbaar maken van de chemische sector, beschouw ik het als de rol van C3 om mensen te helpen bij het maken van die keuze.”

LABJASSEN

“In groep 8 ligt het beeld over de wetenschap al vast, dus moet je vroeg beginnen. De ouders van leerlingen wil C3 ook bereiken, bijvoorbeeld via de Lab Experience Days. Want als zij een negatief beeld hebben van werken in de chemische sector, is dat bijna niet om te buigen. Ouders zijn een belangrijke factor in het keuzeproces van hun kinderen. Het is dus op alle niveaus belangrijk om een reëel beeld van de opleidingen en beroepen in de chemie te laten zien. En dat gaat veel verder dan schema’s met formules en mensen in labjassen.”

De psychologie van het ‘leuk vinden om iets te doen’, met andere woorden ‘het ervaren’ wil Meijer in alle activiteiten van C3 verstoppen. Om te weten te komen of iets werkt, zal Stichting C3 de komende tijd haar materialen en activiteiten evalueren. Alles is erop gericht om leerlingen de ruimte te bieden zich een onderzoekende houding eigen te maken, ze te laten zien hoe het is om te werken in de chemische sector en een keuze te maken voor de chemie.

Bedrijven dragen hun steentje bij aan de materialen en aan de acti-

viteiten van C3. Zij helpen nieuw lesmateriaal te ontwikkelen, zetten hun deuren open voor leerlingen en ondersteunen C3 financieel. Op deze manier werken zij mee aan de toekomstige instroom van personeel.

‘Er wordt **naar ons** geluisterd’

Sinds 1994 bestaat de Chemie & Maatschappij Groep (CMG), een permanente werkgroep van de KNCV. De CMG wil een **actieve rol** spelen in de organisatie van het debat over chemische onderwerpen die maatschappelijk relevant zijn en de communicatie ervan. Prof. dr. Koop Lammertsma is een van de bestuursleden van deze werkgroep.

De CMG is de denktank van de KNCV en draagt bij aan meningsvorming over chemische onderwerpen bij spelers in het maatschappelijk debat. Op gezette tijden komt de werkgroep met een rapport of consultatie. Lammertsma: “Wij zetten onderwerpen die van belang zijn voor de KNCV op de agenda. De leden van onze werkgroep zijn afkomstig uit de wereld van de wetenschap en de industrie, inclusief het mkb, maar ook uit de journalistiek. Omdat we toegang hebben tot een breed netwerk, zijn we van vele markten thuis. We

weten wat er speelt en wat een issue zou kunnen worden. Als we een keuze voor een onderwerp hebben gemaakt, dan bekijken we vervolgens ook via welk kanaal we de resultaten gaan communiceren. Moet er een rondetafelconferentie komen of moet het gerapporteerd worden op een voorjaarsbijeenkomst? Het rapport over PV-cellen hebben we bijvoorbeeld aan toenmalig minister Verhagen aangeboden bij de opening van het International Year of Chemistry. Synthetische biologie wordt dit jaar geadresseerd op de voorjaarsbijeenkomst.”

“Vorig jaar hebben we ons rapport over de schaarste van aardmetalen gepresenteerd. Ik heb gezorgd voor de totstandkoming van dit rapport en het samen met een medewerkster uitgevoerd. Het resultaat is eerst kritisch in de CMG besproken. De bestuursleden hebben hun oren aan de grond en kunnen inhoudelijk scherpe kritiek leveren. Na zo’n rapportage richten we ons op het volgende onderwerp”, aldus Lammertsma.

AGENDA

“We zijn nu aan het kijken of we kernenergie, maar ook schaliegas, op de agenda kunnen krijgen”, vervolgt hij. “En dan niet zodanig dat je alleen de vaandeldragers van voor en tegen aan het woord hebt. We willen alle invalshoeken belichten. Het gaat erom dat het maatschappelijk debat wordt gestimuleerd. In zo’n rapport zijn er voldoende prikkelende stellingen, die zowel politiek als economisch als maatschappelijk gekleurd kunnen zijn. We laten zien dat we bij de les zijn, het debat kunnen aanwakkeren en beïnvloeden, en dat we accenten kunnen leggen die wij vanuit een chemische invalshoek belangrijk vinden. Dat debat willen wij stimuleren en benadrukken. Het is vooral niet onze bedoeling om het debat te leiden en te modereren.”

“Het communiceren van de resultaten blijft voor ons een uitdaging. Maar dat geldt ook voor de KNCV. Hoe breng je als beroepsvereniging een boodschap over naar je leden en hoe breng je de KNCV zo onder de aandacht dat het de interesse van potentiële leden wekt? Dat is een vraagstuk waar iedere vereniging momenteel mee te maken heeft. Misschien moeten we het eens op de agenda van de CMG zetten.”

KNCV kijkt ver over de grenzen heen

De KNCV is al vele jaren actief op internationaal gebied. Met uitzondering van wat korte berichten in *C2W* zijn deze activiteiten relatief onderbelicht. Dat is opmerkelijk, zeker als je bedenkt dat de KNCV met de activiteiten op internationaal **publicatiegebied** aanzienlijke inkomsten genereert.

Volgens oud-voorzitter Jan Reedijk is het vanzelfsprekend dat de KNCV deelneemt aan organisaties als de IUPAC en de EuCheMS. "In de wereld van de chemie staan we nooit alleen. Het is belangrijk dat we als chemici allemaal dezelfde taal spreken en elkaar kunnen verstaan. De chemie is nu eenmaal een vakgebied met heel veel jargon."

KINDERSCHOENEN

De IUPAC (International Union of Pure and Applied Chemistry) is een onafhankelijke organisatie die zich bezighoudt met het opzetten en uitbreiden van standaarden die van belang zijn voor de scheikunde in de breedste zin van het woord. Reedijk is binnen IUPAC leider van de Nederlandse delegatie naar de tweejaarlijkse Council-bijeenkomst. Momenteel is hij ook vicevoorzitter van de divisie anorganische chemie. "In dat verband bespreken wij bijvoorbeeld de naamgeving van nieuwe chemische elementen", aldus Reedijk. "Maar de IUPAC doet ook veel aan ontwikkelingshulp in landen waar de chemische industrie nog in de kinder-

schoenen staat. Wij zorgen daar bijvoorbeeld voor het opzetten van een infrastructuur. Met name in het Internationale Jaar van de Chemie (2011) is er veel gebeurd." De KNCV levert mensen voor commissies van de IUPAC.

Behalve aan de IUPAC neemt de KNCV ook deel aan EuCheMS (European Association for Chemical and Molecular Sciences), een bundeling van 41 Europese chemische verenigingen die probeert met één stem te spreken, bijvoorbeeld naar de Europese Unie toe. Hier gaat het vaak om richtlijnen en regelgeving over de behandeling en transport van chemische stoffen. De EuCheMS is onderverdeeld in divisies, die in veel gevallen nauw aansluiten bij de secties van de KNCV.

ROYALTY'S

Ten slotte is er de ChemPubSoc, een groep van veertien Europese chemische verenigingen die samen een tiental bladen uitgeeft bij uitgeverij Wiley. De KNCV ontvangt hierover royalty's, naar evenredigheid van het aantal publicaties in deze bladen die afkomstig zijn uit Nederland. KNCV-penningmeester Lene Hviid: "Vorig jaar ging dat om bijna 60.000 euro, een significant bedrag. Leden én niet-leden van de KNCV kunnen publicaties aanbieden in deze bladen. De belangrijkste abonneenthouders zijn universitaire bibliotheken. Voor elk artikel dat wordt gedownload door niet-abonnees, en voor elk abonnement wordt een bedrag in rekening gebracht."

Reedijk: "De meeste KNCV-secties zijn gekoppeld aan een of meer bladen en die secties kunnen stimuleren dat auteurs in deze bladen publiceren. Er vindt

uiteraard veel en goed onderzoek plaats dat niet in *Science* of *Nature* wordt gepubliceerd, maar dat wel heel interessant is voor de vakbroeders en -zusters. De bladen van ChemPubSoc bieden daar een uitstekend platform voor."

REISBEURZEN

Met het geld dat binnenkomt via ChemPubSoc, worden niet alleen de contributies voor de IUPAC en de EuCheMS betaald, maar ook de zogenoemde KNCV-travel grants. Die reisbeurzen zijn bestemd voor leden van de KNCV (*industrial researchers, post-docs, PhD students*) die een wetenschappelijke presentatie willen verzorgen op een internationale meeting en die in de afgelopen 2 jaar een publicatie hebben verzorgd in een van de aangesloten bladen. Als aan bepaalde voorwaarden is voldaan, kan het KNCV-bestuur een financiële ondersteuning toekennen van 500 euro om onkosten te dekken. Op de KNCV-website staan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor zo'n travel grant. |

Jan Reedijk.

Lene Hviid.

Op bezoek bij de Chemische Kring Zwolle

Zijn we ons voldoende bewust van wat we eten? Is ons voedsel veilig genoeg? En hoe wordt de klant bedot? Voedselveiligheidsspecialist en directeur van Scientia Nova IJsbrand Velzeboer deed onderzoek naar de pangasius, de vis die op grote schaal wordt gekweekt in Vietnam. De Chemische Kring Zwolle nodigde hem uit om zijn verhaal te vertellen.

Verbijsterend, humoristisch en bij vlagen bloedstollend spannend. IJsbrand Velzeboer laat filmpjes zien die hij met een kleine, soms verborgen camera maakte van de werkwijze van de kwekerijen in de Mekong-delta en in de verwerkingscentra. Laboratoriumuitslagen op het gebied van pesticiden, zware metalen en antibiotica komen voorbij. De pangasius is lang niet zo'n verantwoorde vis als het succesverhaal uit Vietnam doet vermoeden.

Velzeboer heeft maar een uurtje de tijd, hij moet daarna direct door naar Amsterdam om aan te schuiven bij de talkshow Pauw & Witteman. Na afloop werkt Erik Meij, een vlotte dertiger en voorzitter van de Chemische Kring Zwolle (CKZ), soepel de agendapunten af van de ALV die aansluitend plaatsvindt. Met zijn bestuur heeft hij als missie om de kring te profileren als 'populair chemisch'. Soms gaat het, zoals vanavond, om actuele wetenschappelijke thema's die voor een brede natuurwetenschappelijke doelgroep interessant zijn. Maar ook hardcore scheikunde komt aan de orde. "Onze bedoeling is om het belang van de natuurwetenschap – en de chemie in het bijzonder – op een

positieve manier voor het voetlicht te brengen", licht Meij toe.

POSTERSESSIES

Meij wil met zijn bestuur vooral verbanden leggen naar jongeren. De kring heeft intensieve contacten met studentenverenigingen. En het Polymer Science Park in Zwolle, waar de lezingen plaatsvinden, zou een inspirerende omgeving kunnen zijn om postersessies te organiseren. De kring zoekt ook naar verbinding met de Chemische Kring Groningen, in de vorm van excursies die gezamenlijk worden georganiseerd.

Het ledenbestand van de CKZ is divers. Naast chemici, natuurkundigen en biologen zijn ook apothekers, docenten, toa's en studenten lid. De opkomst per lezing verschilt, maar meestal bestaat het gehoor uit zo'n twintig personen.

Meij: "De chemische kringen zijn zelfstandige afdelingen van de KNCV met een eigen bestuur en een gevarieerd activiteitenprogramma." De CKZ is opgericht in 1992 en telt momenteel ruim vijftig leden, die voornamelijk woonachtig zijn in de provincies Gelderland en Overijssel. De KNCV biedt ondersteuning aan de kringen via de website. Secretaris Rolf Soer heeft daartoe geregeld contact met Frans Koeman van het KNCV-Bureau. "Wij werken op een plezierige manier samen en met name voor Frans is niets te veel!" |

Van links naar rechts: Wim van der Sluijs (bestuurslid), Erik Meij (voorzitter), Ad Hofland (penningmeester) en Rolf Soer (secretaris).

‘De manier van netwerken is **volstrekt** anders geworden’

Op 25 juni 2013 organiseerden de KNCV en de Nederlandse Biotechnologische Vereniging (NBV) gezamenlijk het congres Chemistry of Life – Engineering Biology. Plaats van handeling was de Radboud Universiteit Nijmegen. Voor Hans Preusting zijn laatste **wapenfeit** als NBV-voorzitter.

Met meer dan duizend leden is de NBV een grote zuster en tegelijk een sectie van de KNCV. De NBV is een beroepsvereniging van professionals die werken in de toegepaste life sciences.

Preusting: “Wij proberen de interactie tussen de verschillende bloedgroepen in de vereniging te versterken middels congressen en werkgroependagen. Binnen de NBV zijn tien werkgroepen actief. Tijdens een werkgroependag presenteren zij de ontwikkelingen op hun vakgebied. Elke 2 jaar houden we het Nederlands Biotechnologie Congres (NBC). We pakken dat groots aan; er komen sprekers uit het buitenland en het duurt 2 dagen. Doel van dit congres is de biotechnologen in Nederland bij elkaar te brengen, zodat er een uitwisseling is van kennis en ervaring tussen enerzijds industrie en wetenschap en anderzijds tussen de verschillende kleuren van de biotech.”

NETWERKEN

Net als de KNCV worstelt ook de NBV met de vraag hoe zij haar leden kan binden en boeien. Hoewel het ledental redelijk op peil blijft, ziet Preusting de populatie wel vergrijzen. “Er komen weinig nieuwe leden bij. Het bezoek aan congressen daalt. Waar een NBC vroeger makkelijk vijfhonderd mensen trok, zijn we nu al blij als er tweehonderd belangstellenden in de zaal zitten. En dat is een trend waar we ons zorgen over maken. We hebben onder de leden een enquête gehouden met de vraag of de formule van het congres nog steeds voldoet. Vroeger was zo’n vraag niet aan de orde. Men netwerkte door fysiek bijeen te komen.

Internet en sociale media bestonden niet. Nu is de manier van interactie en netwerken volstrekt anders. En dus moeten we goed in kaart hebben of onze activiteiten nog wel aansluiten op de behoefte van onze leden. We moeten daarop reageren en anticiperen. We zijn nu bezig met reageren door te luisteren naar onze leden met de vraag naar een gewenste formule van het congres. Zitten mensen nog wel te wachten op een tweedaags congres? Het is duur en kost veel tijd. Is de locatie nog wel aantrekkelijk? Moet er meer tijd komen om te netwerken en minder voor presentaties?”

KOPPEN BIJ ELKAAR

“Chemistry of Life – Engineering Biology, het congres dat we samen met de KNCV organiseerden is een vorm van anticiperen. Je hebt namelijk te maken met heel veel competitie van meetings, congressen en andere activiteiten die elke vereniging organiseert. Zo houden wij altijd de werkgroependag in april. Toen we hoorden dat de KNCV in diezelfde tijd haar voorjaarsbijeenkomst wilde plannen rond het thema synthetische biologie, leek het ons beide een goed idee om de krachten te bundelen. De samenwerking vond plaats in de vorm van een programma-commissie en een organisatie-commissie met afvaardigingen uit beide verenigingen. Die

samenwerking verliep prima.”

“Misschien zouden we als verenigingen wel wat vaker de koppen bij elkaar moeten steken. We vertegenwoordigen weliswaar verschillende disciplines in chemisch Nederland, maar we hebben ook gemeenschappelijke issues.

Die zou je goed kunnen bespreken met elkaar. Wellicht kun je dan nog iets van elkaar leren.”

‘Goed bedenken wat we met sociale media willen’

De tijd dat een eigen website genoeg was om mee te doen in het digitale tijdperk, is allang voorbij. Inmiddels voeren sociale media de boventoon en dien je een **onlinebeleid** te hebben. Daar houdt de KNCV zich dus ook mee bezig.

Social media is een verzamelbegrip voor internettoepassingen waarbij gebruikers onafhankelijk tekstuele en (audio)visuele informatie met elkaar delen. Sinds 2003 kennen we LinkedIn, een jaar later maakte de wereld kennis

met Facebook en vanaf 2006 kan iedereen zijn gedachten en belevenissen delen op Twitter. KNCV-beleidsmedewerkers Diana Henning en Sara Blanken zijn goed thuis in het gebruik van sociale media. Beiden zijn dan ook te vinden op de verschillende sociale platforms.

BEREIKEN, BINDEN, BOEIEN

Blanken: “We zijn een hecht team en hebben de vrijheid om beleid ook meteen uit te voeren. Ons onlinebeleid moet echter nog wel vaste vorm krijgen. De KNCV heeft een website die goed wordt bezocht en sinds kort heeft Jong KNCV een eigen Facebook-pagina. Op dit moment hebben we zo’n tachtig volgers, maar het is de bedoeling dat dit aantal snel gaat groeien. We hebben gekozen voor een Facebook-pagina voor Jong KNCV, omdat met name jonge mensen Facebook gebruiken.” Henning vult aan: “We vinden het belangrijk om hiermee bezig te zijn, omdat wij continu op zoek zijn naar manieren om jonge mensen te bereiken, boeien en binden.”

WERKENDE PROFESSIONALS

“We *twitteren* een paar keer per week om via korte berichtjes ergens aandacht voor te vragen.” Blanken bepaalt zelf de lijn van deze *tweets*. “Ik twitter over activiteiten van de KNCV, zoals over de carrièrebeurs, maar ik plaats ook wel eens een grapje. Eigenlijk van alles en nog wat. Twitter is vooral heel vluchtig.”

“LinkedIn is een serieuzer medium”, aldus Henning. “Veel van onze leden hebben een LinkedIn-account. We gebruiken dat weleens om namens de KNCV een discussie op gang te brengen door een prikkelende stelling te plegen. De drempel is wat hoger bij LinkedIn, maar daar hebben we bewust

voor gekozen, omdat we daar gaan voor een meer inhoudelijke benadering. En ja, je moet wel weten waar je het over hebt als je mee wilt doen. Via LinkedIn bereiken we de werkende professionals.”

SNEL GROEI PROCES

“Wij zijn ervan overtuigd dat sociale media heel invloedrijk zijn en dat we dat op alle mogelijke manieren moeten verweven met de manier waarop wij met onze doelgroepen communiceren. We overleggen veel met Jan Marijnissen, onze marketing & communicatieman. Hij is voor ons een belangrijk klankbord”, aldus Henning.

“Door goed gebruik te maken van sociale media kan de KNCV heel zichtbaar zijn. Je moet wel goed bedenken wat je precies met sociale media wilt. Wil je Facebook gebruiken als promotiekanaal voor de activiteiten van secties, kringen of bureau of wil je ook nieuwsberichten plaatsen? En wie gaat namens de KNCV op al die berichten reageren? En wil de KNCV dat wel? Het onlinebeleid staat nog in de kinderschoenen, maar we houden rekening met een snel groeiproces.” |

Beleidsmedewerkers Sara Blanken (links) en Diana Henning van het KNCV-Bureau.

‘Op zoek naar de **klik** met de jongeren’

KNCV-bestuurslid Lineke Pelleboer gaat over de portefeuille Jonge Leden. Tijdens haar postbachelorstudie bedrijfskunde nam zij het **jongerenbeleid van de KNCV onder de loep: wat kan de KNCV doen om meer jonge leden aan te trekken en te behouden om zo een gezonde toekomst voor de vereniging te waarborgen?**

Lineke Pelleboer bekeek onder meer de leeftijdsopbouw van het ledenbestand. “Die is heel breed, van net 20 tot 80 jaar en ouder. Natuurlijk, het zijn allemaal chemici, procestechnologen en life scientists, maar het is geen homogene groep. Je kunt verschillende generaties onderscheiden: vanaf de babyboomers, de harde werkers, tot de generatie Einstein, die is opgegroeid met sociale media”, aldus Pelleboer.

“Als je kijkt naar het bezoekersprofiel van de activiteiten van de KNCV, onze lezingen, congressen en symposia, dan valt op dat we met name in de behoefte voorzien van de babyboomgeneratie en de daarop volgende generatie, dus de leden die geboren zijn tussen 1940 en 1970. Het blijkt een stuk moeilijker om de jongere generaties te bereiken.”

GENERATIE EINSTEIN

“Misschien moeten we de activiteiten die we nu al organiseren een beetje

aanpassen om ook jongere doelgroepen te bereiken. Dat betekent niet dat alles op de helling moet, maar wel dat we moeten onderkennen dat je verschillende doelgroepen op een verschillende manier moet benaderen. De inhoud blijft hetzelfde, maar de verpakking wordt aangepast.

De generatie Einstein verleid je niet met een lange uiteenzetting over het nut van een symposium. Nee, je laat een filmpje zien dat ze kunnen ‘liken’ en ‘sharen’ met hun vrienden. Iedereen mag weten wat hen bezighoudt. Ik vang weleens het geluid op dat jongeren niet meer zo betrokken zouden zijn, maar ik herken dat helemaal niet. Jongeren zijn op een andere manier betrokken, ze nemen informatie op een andere manier tot zich. Het moet snel, kort en krachtig zijn. Dat heeft niets met gemakzucht te maken, maar alles met de manier waarop deze generatie informatie verwerkt.”

SCHADUWGROEP

“Om echt een klik te krijgen met deze jonge doelgroepen, moeten wij

hun taal leren spreken. Ga vooral niet als ouderen bij elkaar zitten om een jongerenbeleid uit te stippelen. Dat moeten de jongeren zelf doen. Wij zullen erachter moeten komen wat hen bezighoudt. Die kennis is allang aanwezig binnen de vereniging, want we hebben heel veel jongeren in ons netwerk. Niet alleen bij Jong KNCV, maar ook bij de studieverenigingen, waarmee de KNCV veel contact heeft. Alleen hebben wij als beleidsmakers die kennis nog niet ontsloten. Het is zeer belangrijk om nieuwe initiatieven te ontwikkelen binnen het referentiekader van de doelgroep.

Dus, wij als KNCV laten ons informeren, ontwikkelen een idee en koppelen dat vervolgens terug aan de schaduwgroep.

Zo van: dit is ons idee, denken jullie dat het gaat werken?

En afhankelijk van het antwoord gaan wij over tot uitvoering. Want de verantwoordelijkheid voor de uitvoering blijft bij het bestuur van de vereniging liggen.”

GENERATIES

Babyboomgeneratie, 1940-1955:

Goed opgeleid, harde werkers, mensen gaan voor hun baan.

Generatie X, 1956-1970:

Minder gebonden aan structuren, bruggenbouwers, balans tussen werk en privé.

Generatie Y, 1971-1990:

Netwerkers, nog niet opgevoed met internet, alles mag en alles kan.

Generatie Einstein, vanaf 1991: Screenagers, de hele wereld is met één muisklik bereikbaar, hechten aan authenticiteit.

KNCV BELEIDSPLAN 2012-2016

MISSIE

De KNCV is dé beroepsvereniging voor chemici, life scientists en procestechnologen. De KNCV is een bron van inspiratie en kennis, die de verschillende belangen van haar leden behartigt en mensen verbindt op het gebied van Arbeidsmarkt & Onderwijs, Innovatie & Onderzoek en Maatschappij & Communicatie.

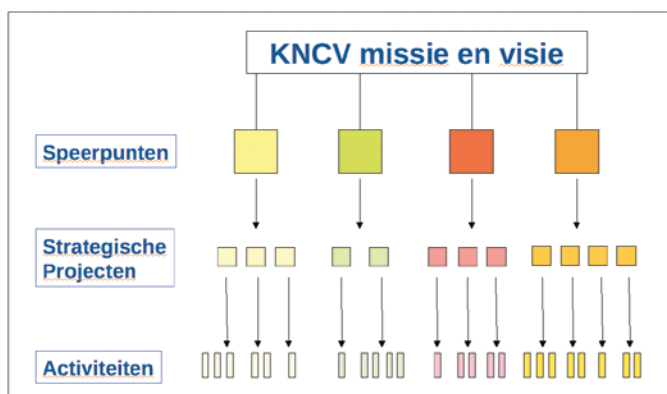
VISIE

Chemie, life sciences en procestechnologie zijn onlosmakelijk verbonden met ons dagelijks leven en leveren een belangrijke bijdrage aan onze sociale en maatschappelijke welvaart. De KNCV zet zich zichtbaar in om het imago van de chemie en aanpalende disciplines te verbeteren. De KNCV is een organisatie van ruim 8.000 professionals.

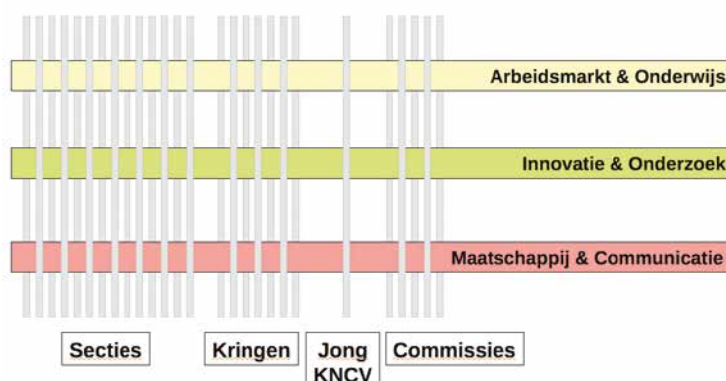
Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging

Beleidsplan 2012-2016

algemene opzet

De matrix structuur van de KNCV

www.kncv.nl

KNCV WIL GEZIEN WORDEN

Het beleidsplan Op weg naar een zichtbaarder KNCV is het resultaat van de vele gesprekken die de KNCV heeft gevoerd met belangrijke stakeholders van de organisatie. Drie speerpunten zijn in het beleidsplan essentieel: Arbeidsmarkt & Onderwijs, Innovatie & Onderzoek en Maatschappij & Communicatie. Vooral dit laatste punt vormt de aanzet om de KNCV de komende jaren breed op de kaart te zetten bij politiek, media en publiek. Alle leden en belangrijke partijen, zoals zusterorganisaties en onderwijsinstellingen, zijn het afgelopen jaar betrokken geweest bij het tot stand komen van het nieuwe beleidsplan.

CENTRALE ROL VOOR IMAGOVERBETERING

De komende jaren zal de KNCV zich hard maken om het imago van de sector te verbeteren. Voor de chemie en voor iedereen die werkzaam is op dit terrein is het belangrijk om gezien en gehoord te worden. Door banden aan te knopen en te verstevigen met de politiek, de media en het publiek actief op te zoeken, zet de KNCV het vakgebied zichtbaar neer. Uiteindelijk zal die profilering leiden tot een betere positie van de leden op de arbeidsmarkt, goed onderwijs en effectief bijdragen aan meer innovatie en onderzoek.

GESLAAGDE WERKWIJZE

De missie en de visie zijn natuurlijk richtinggevend geweest voor het beleidsplan. De wijze waarop de KNCV belangenbehartiger wil zijn, is vertaald in drie speerpunten. Onder die speerpunten vallen de strategische projecten. Deze projecten maken duidelijk hoe de KNCV Arbeidsmarkt & Onderwijs, Innovatie & Onderzoek en Maatschappij & Communicatie zal aanpakken. En met de concrete activiteiten krijgt het beleid handen en voeten.

Het beleid wordt uitgevoerd door middel van een matrixstructuur. Dit betekent dat de speerpunten, de projecten en de activiteiten door alle geledingen van de organisatie lopen.

OP WEG NAAR EEN ZICHTBAARDER **KNCV**

SPEERPUNT ARBEIDSMARKT & ONDERWIJS

Professionalisering

Ondersteunen, coachen en begeleiden van studerende en werkende chemici, life scientists en procestechnologen. Garantie bieden van een betere aansluiting van onderwijs en arbeidsmarkt en het behouden van mensen voor het werkveld. De beroepsbeoefenaar staat centraal.

Visie op Onderwijs

Deelnemen aan landelijke discussie en participatie in projecten die leiden tot een verbetering van de kwaliteit van het chemieonderwijs binnen de gehele onderwijsketen vanaf primair tot universitair onderwijs.

Netwerken

Uitbreiden van het netwerk met onderwijsinstellingen, zusterorganisaties en bedrijven binnen de chemie, life sciences en procestechnologie om de zichtbaarheid van de vereniging te vergroten en samenwerking te stimuleren.

SPEERPUNT INNOVATIE & ONDERZOEK

Visie op chemische ontwikkelingen in Nederland

Leveren van een bijdrage aan de visie op de chemische ontwikkelingen in Nederland en het mede bepalen van de politieke agenda.

Kennisoverdracht

Realiseren van wetenschappelijke kennisuitwisseling en het stimuleren van innovatie. De secties staan centraal.

Internationalisering

Verbeteren van de participatie en profilering van de KNCV in het internationale veld door het actief deelnemen aan activiteiten van onder andere de EuChemS, EYCN, IUPAC en ChemPubSoc (Wiley). Stimuleren van Internationale uitwisseling. Opzetten van een beurzenprogramma voor Nederlandse wetenschappers die publiceren in wetenschappelijke bladen van Wiley.

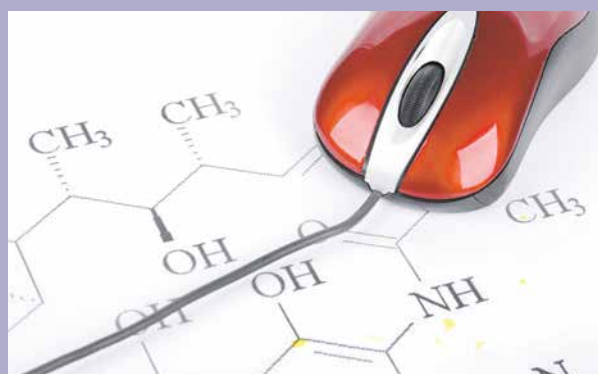
SPEERPUNT MAATSCHAPPIJ & COMMUNICATIE

Mediazaken

Profilering van de vereniging en aansluiting bij maatschappelijke ontwikkelingen door het opbouwen van een netwerk met sleutelpersonen en belangrijke organisaties binnen de politiek en media. Het imago van de chemie staat centraal!

Digitaal Communicatie Centrum voor Chemie

Deelname aan en stimulering van communicatie met het grote publiek over chemie, life sciences en procestechnologie door een communicatiecentrum op te zetten. Ontwikkeling van een interactieve portal voor publieksinformatie.

het imago van de chemie staan centraal!

FEITEN EN CIJFERS

DE VERENIGING

	Aantal leden	Van wie studentleden	Van wie geen KNCV-lid
KNCV	8.258	1.124	n.v.t.
Jong KNCV	3.195	1.124	n.v.t.
SECTIES			
Nederlandse Vereniging voor Biochemie en Moleculaire Biologie	1.253	56	778
Nederlandse Biotechnologische Vereniging	1.096	96	787
Organische Chemie	766	26	54
Nederlandse Vereniging voor Massaspectrometrie	599		
NPT-Nederlandse Procestechnologen	541	3	1
Analytische Chemie	505	7	16
NSA-Nanostructures and Self-Assembly	439	2	8
Katalyse	400	29	37
Milieuchemie	366	-	39
Macromoleculen	296	1	5
Farmacochemie	281	10	42
Scheikunde Onderwijs	279	12	3
Radio- en Stralenchemie	104	1	37
Forensics	96	30	28
Nederlandse Keramische Vereniging	onbekend		
Nederlandse Vereniging voor Kristallografie	onbekend		
Nederlandse Vereniging voor Kristalgroei	onbekend		
WERKGROEPEN			
Chemie Historische Groep	85	2	31
Chemie & Maatschappij Groep	86	3	3
KRINGEN			
Bossche Chemische Kring	67		
Chemische Kring Eindhoven	90		
Chemische Kring Midden Nederland	42		
Chemische Kring Zwolle	54		
Groningse Chemische Kring	73		
Haarlemse Chemische Kring	54		
Rotterdamse Chemische Kring	60		

ALGEMENE LEDENVERGADERING

De KNCV hield in 2012 twee Algemene Ledenvergaderingen; de 18e ledenvergadering op 30 mei (17 aanwezigen) en de 19e ledenvergadering op 22 november (24 aanwezigen).

Tijdens deze vergaderingen kwamen onder andere aan de orde: de jaarrekening over 2011, de begroting voor 2013, ontwikkelingen binnen het beleidsplan 2012-2016 en de verlenging van het predicaat Koninklijk.

BESTUURSVERGADERINGEN

De vereniging nam in 2012 afscheid van voorzitter Martin Post en van bestuurslid chemie & maatschappij Bob Poldermans. Saskia van der Vies bleek bereid om voor de rest van haar bestuurstermijn het voorzitterschap op zich te nemen. Totdat er een kandidaat voor de bestuursfunctie interne relaties is, blijft zij deze functie ad interim vervullen.

Voor de functie chemie & maatschappij was niet direct een

geschikte opvolger beschikbaar, maar het bestuur heeft wel gesprekken gevoerd met een kandidaat.

In dit verenigingsjaar zijn Antoinette Thijssen en Kees de Gooijer toegetreden tot het bestuur, respectievelijk als bestuurslid marketing & communicatie en bestuurslid chemie & werk.

Naast de zaken die aan de orde kwamen in de Algemene Ledenvergaderingen, hield het bestuur zich onder meer bezig met FYSICA-CHEMIE 2012, de IUPAC Bureau Meeting in Leiden, overleg met de Chemie & Maatschappij Groep, met afgevaardigden van EuCheMS en met vertegenwoordigers van de Commissie Studieverenigingen. Voorts stond de werving en het behoud van leden als aandachtspunt op de agenda. Overige activiteiten voortvloeiend uit het nieuwe beleidsplan kwamen ook aan de orde.

ONTWIKKELING LEDENTAL

In 2012 daalt het ledental voor het eerst sinds 2008 weer: 7.650 leden aan het begin van 2012 tegen 7.911 bij aanvang van 2011. Het is van groot belang dat de vereniging jonge leden aan zich bindt, maar ook dat zij voldoende te bieden heeft aan de overige, oudere doelgroepen. Hiervoor is het nodig dat nieuwe strategieën worden ontwikkeld, en dat ideeën die wereldwijd worden ontwikkeld voor beroeps- en brancheverenigingen op de voet worden gevolgd.

ONTWIKKELINGEN BINNEN HET BUREAU

In het kader van bezuinigingen binnen het bureau werd in 2012 afscheid genomen van medewerker interne relaties Peggy Tjou Tam Sin (0,8 fte), medewerker marketing & communicatie Robert Dankers (1,0 fte) en bureausecretaresse Sishem Badal (1,0 fte). ICT'er en webmaster Frans Koeman heeft de werkzaamheden van Peggy Tjou Tam Sin zo veel mogelijk op zich genomen. Beleidsmedewerker en bureaumanager Judith van der Zwan nam de meeste taken van Robert Dankers erbij; haar werkzaamheden op het terrein van arbeidsmarkt gingen over naar junior beleidsmedewerker Sara Blanken, die op 1 april 2012 werd aangesteld op speerpunt Onderwijs & Arbeidsmarkt (1,0 fte). Hedy Soffner is voor 0,6 fte aangesteld als bureausecretaresse. Na het vertrek van Judith van der Zwan (0,8 fte) werd Jan Marijnissen voor 0,5 fte benoemd als coördinator marketing & communicatie.

BELEIDSPLAN 2012-2016 'OP WEG NAAR EEN ZICHTBAARDER KNCV'

In 2012 zijn vele (nieuwe) activiteiten uitgevoerd in het kader van het vigerende beleidsplan. In onderstaande paragrafen vindt u daarvan een samenvatting.

BELEIDSLIJN ONDERWIJS

Bètatechniekloket

Het Bètatechniekloket is ontwikkeld om docenten de mogelijkheid te bieden online contact te leggen met (vrijwillige) experts uit het bedrijfsleven voor bijvoorbeeld gastlessen, hulp bij profielwerkstukken of bedrijfsbezoeken. In 2012 vonden gesprekken plaats met verschillende partijen om het Bètatechniekloket bèta breed te trekken. Het plan is om dit in 2013 verder uit te werken.

Masterclasses

In 2012 hebben twee masterclasses plaatsgevonden, gericht op de professionalisering van hbo-docenten. Tijdens het DAS-congres is de masterclass algen/bio-raffinage gegeven. Op de locatie van DAF Trucks hebben 20 docenten een masterclass over biofuels gevolgd. Naast lezingen waren er een rondleiding en een demonstratie.

BELEIDSLIJN WERK

KNCV Carrièrebeurs C2W Career Expo

De 5e editie van de C2W Career Expo was met ruim 1.000 bezoekers een groot succes. Bij de KNCV-stand kon men terecht voor carrièreadvies en een cv-check. Het inhoudelijke programma bestond uit lezingen en workshops, onder andere

'Doorstuderen na het hbo of niet?', 'Netwerken met LinkedIn', 'Non-verbale communicatie' en 'Aan de slag met solliciteren'. Door de economische crisis was het aantal deelnemende bedrijven kleiner dan in andere jaren.

KNCV Carrièreconsultants

Onze vrijwillige carrièrecoaches hebben ook in 2012 weer volop advies gegeven aan (potentiële) leden. Naast de mogelijkheid om een persoonlijke afspraak te maken met een coach, waren de coaches ook aanwezig op verschillende carrièrebeurzen, zoals de C2W Career Expo en het BCF-event.

Carrièrecoachavonden

Speciaal voor aio's werd in 2012 een carrièreactiviteit georganiseerd. Aan de orde kwamen vraagstukken gericht op deze beroepsgroep. Naast het bijwonen van verschillende workshops, konden alle deelnemers met een coach over hun persoonlijke loopbaan praten.

Gastcolleges

Ook in 2012 zijn verschillende hogescholen en universiteiten bezocht met een presentatie over de arbeidsmarkt om studenten voor te bereiden op hun eerste carrièrestap. Natuurlijk zijn dit ook mooie gelegenheden om de zichtbaarheid van de vereniging te vergroten.

Arbeidsmarktonderzoek

In het najaar van 2012 heeft de KNCV samen met uitgeverij Bèta Publishers en Berenschot een grote salarisenquête onder de KNCV-leden gehouden. Hieruit bleek dat chemici over het algemeen tevreden zijn met hun baan en hun salaris. Het grootste deel van de geënquêteerden is daarom niet op zoek naar een nieuwe baan.

BELEIDSLIJN JONGE LEDEN EN HBO-ZAKEN

Jonge leden

In 2012 is Jong KNCV druk bezig geweest om de zichtbaarheid op social media, zoals Twitter, Facebook en LinkedIn, te vergroten. Daarnaast heeft Jong KNCV voor onze (jonge) leden bezoeken georganiseerd bij Shell Technology Centre, Philips en Mercachem. Ook is er een workshop opgezet tijdens de vo-docentendag aan de Radboud Universiteit. Met de studieverenigingen is er genetwerkt en geborrelt. Jong KNCV heeft eveneens een bijdrage geleverd aan KNCV-evenementen, zoals de C2W Career Expo, sectiebijeenkomsten, de Posterwedstrijd en FYSICA-CHEMIE 2012.

MARKETING & COMMUNICATIE

Bedrijfsleden

De KNCV heeft sinds jaar en dag een goede relatie met de grote chemie- en life sciences-bedrijven. Door invoering van het business-to-businessmodel maken we het voor bedrijven aantrekkelijk om lid te worden, omdat onze bedrijfsleden gebruik kunnen maken van speciale kortingen. Op deze manier wordt het ook voor het midden- en kleinbedrijf interessant om lid te zijn van de KNCV. De lijst van bedrijven die korting bieden aan onze leden groeit snel, net als het aantal bedrijfsleden.

Studenten

Eerstejaarschemiestudenten worden massaal lid van de KNCV, tweedejaars haken massaal af. Door speciale activiteiten voor studenten te organiseren en door ondersteuning van studenten-

symposia, willen we hen ervan overtuigen dat langer lid blijven voordelig is.

Gadgets

Het logo van de KNCV willen we zo veel mogelijk laten zien: op pennen, schrijfblokjes, openers, kaarsjes, snoepjes, periodieke systemen, labjassen, T-shirts, nagelknippertjes, ...

Social media

Sinds 2012 heeft Jong KNCV een eigen Facebookpagina, daarnaast melden KNCV en Jong KNCV leden zich regelmatig op Twitter. De KNCV heeft momenteel meer dan 400 volgers, Jong KNCV bijna 100.

Docenten

De KNCV was volop aanwezig op de Woudschoten Conferentie Chemie en op de docentendag Chemie van de Radboud Universiteit Nijmegen. Via de regionale steunpunten chemie biedt de KNCV ondersteuning aan alle organisaties die een rol spelen in de nascholing van docenten voor de Nieuwe Scheikunde. We doen dit door mensen uit het bedrijfsleven bij deze nascholing in te schakelen.

CHEMIE & MAATSCHAPPIJ GROEP

De Chemie & Maatschappij Groep (CMG), de denktank van de KNCV, heeft drie bijdragen geleverd aan de sessie 'Every Day's Chemistry and Physics' tijdens het aan de Universiteit Twente gehouden congres FYSICA-CHEMIE 2012. CMG-bestuurslid Koop Lammertsma rondde een rapport af over toenemende materiaal-schaarste: 'Scarcity of Rare Earth Elements'. De CMG verkende het onderwerp synthetische biologie en gaf daarmee de eerste aanzet voor de inhoud van de KNCV voorjaarsconferentie in 2013. Een opzet werd gemaakt voor een debat met als doel het definiëren van algemene randvoorwaarden voor de inzet van kernenergie als onderdeel van de energiemix.

COMMISSIES

Commissie HBO-Zaken

In 2012 betsont de Commissie HBO-Zaken 10 jaar. De oudgedienden in deze commissie werden dit jaar verblijd met de komst van een aantal nieuwe vrijwilligers. In totaal is vijfmaal vergaderd over zaken als de positie van de hbo'er en hoe je je doelgroep bereikt. Samen met de Sectie Analytische Chemie is er een themadag georganiseerd bij vakbeurs HET Instrument. Het thema 'Groene Chemie' trok veel hbo-studenten naar de RAI. Ook heeft de commissie zich weer ingezet tijdens de C2W Career Expo met een lezing 'Doorstuderen of niet na het hbo?' Zoals elk jaar heeft de commissie ook weer bijgedragen aan de selectie en uitreiking van de Gouden Spatel.

Commissie Onderwijs

Binnen de Commissie Onderwijs speelde in 2012 de invoering van de Nieuwe Scheikunde een grote rol. Elk opleidingsniveau krijgt hier immers mee te maken. Daarnaast heeft de commissie het KNCV-bestuur geadviseerd over uiteenlopende onderwijs-gerelateerde zaken.

Commissie Werk

De Commissie Werk heeft zich in 2012 vooral bezig gehouden met haar ondersteunende rol binnen de KNCV. De commissie heeft

onder andere advies gegeven over de C2W Career Expo en nieuwe activiteiten. In 2012 kwam Kees de Gooijer als voorzitter de commissie versterken en Sara Blanken nam vakkundig de secretarisfunctie op zich.

Commissie Studieverenigingen

Met maar liefst dertien studieverenigingen heeft de Commissie Studieverenigingen CSV in 2012 viermaal vergaderd. Hierdoor blijven de studieverenigingen en de KNCV op de hoogte van elkaars activiteiten. Er werden onderwerpen besproken zoals de bezuinigingsplannen op de universiteiten en de meerwaarde van het KNCV-lidmaatschap. Eind 2012 heeft de CSV bij het KNCV-bestuur toegelicht welke zaken belangrijk zijn voor de student van nu.

In 2012 is het overlegverband SOCTeC/CSV+ opgehouden te bestaan. Vaste onderdelen ONCS en KERF worden nu bij andere gelegenheden besproken.

Commissie Marketing & Communicatie

Op 1 juni 2012 is de KNCV Commissie Marketing & Communicatie onder leiding van bestuurslid Antoinette Thijssen voor het eerst bij elkaar gekomen. De commissie wordt ingevuld door vertegenwoordigers uit de wetenschapsjournalistiek, zusterverenigingen, aanverwante organisaties/bedrijven en medewerkers van het KNCV-bureau. De commissie wordt vooral gevraagd om actief na te denken over en richting te geven aan het opbouwen van een relatie met de pers, het ontwikkelen van een technologie netwerk (bijvoorbeeld een virtuele carrièrebeurs), het opzetten van online communicatie- en marketingstrategieën en het invullen van bedrijfslidmaatschappen.

Commissie Nomenclatuur

In 2012 heeft deze commissie geen verslag gedaan van bijeenkomsten.

Ad-hoccommissie IUPAC

In april 2012 was de KNCV host voor de jaarlijkse IUPAC Bureau Meeting. Mede dankzij de medewerking van Jaap Brouwer en zijn team bij Leiden Institute of Chemistry is deze tweedaagse bijeenkomst bijzonder succesvol geweest. De KNCV heeft een mooi visitekaartje van de chemie in Nederland kunnen afgeven aan IUPAC-afgevaardigden uit de hele wereld.

KNCV-RELATIES

De KNCV-relaties (secties, kringen en werkgroepen) vormen de steunpilaren van de KNCV. Iedere sectie is actief binnen een bepaald gebied van de chemie, life sciences of procestechnologie. De regionale kringen organiseren informele, chemiegerelateerde lezingen voor hun leden. Voor het uitwisselen van informatie, kennis, ervaringen en voor het afstemmen van beleidszaken vindt er jaarlijks overleg plaats tussen KNCV-bestuursleden enerzijds en bestuursleden van de secties, kringen en werkgroepen anderzijds.

Voorzittersoverleg

Op 21 juni 2012 vond het voorzittersoverleg plaats: voorzitters en/of secretarissen van de secties vergaderden met afgevaardigden van het KNCV-bestuur. Er werd gesproken over bestuurs- en bureauezaken, de KNCV-prijzen en kandidaten voor de Gouden KNCV Medaille en de Van Marumpenning. De speerpunten uit het Beleidsplan 2012-2016 werden toegelicht en vanuit de vergaderingen werden enkele suggesties gedaan die meegenomen werden naar de Commissie Marketing & Communicatie. Ook is er gesproken

over mogelijkheden voor de secties om op diverse gebieden samen te werken, zoals bij het organiseren van congressen. Er werd teruggekeken op een geslaagd FYSICA-CHEMIE 2012. De succesvolle samenwerking met de NNV (Nederlandse Natuurkundige Vereniging) is voor herhaling vatbaar. Voor 2013 is het thema 'Synthetische Biologie' voorgesteld. Uit de vergadering kwam de suggestie om de titel 'Chemistry of Life' te gebruiken. De huidige frequentie van één voorzittersoverleg per jaar wordt de komende periode gehandhaafd.

SERVICE RICHTING ONZE RELATIES

Ledenwerving en zichtbaarheid

De KNCV was in 2012 vertegenwoordigd op veel sectiecongressen en vakbeurzen om zo nieuwe leden te werven. Op deze manier wordt ook gewerkt aan het vergroten van de zichtbaarheid van de vereniging. In 2012 waren we te vinden op onder andere FYSICA-CHEMIE 2012, BCF, het NCCC en HET Instrument van de FHI.

Promotie van activiteiten

Activiteiten, georganiseerd door secties en kringen, brengen wij onder de aandacht van onze leden via de KNCV-website, nieuwsbrieven en *newsflashes* en via de activiteitenagenda van C2W en C2W *life sciences*. Op verzoek verzorgt het KNCV-bureau de verzending van nieuwsbrieven en aankondigingen die KNCV-relaties naar hun leden willen doen uitgaan.

Optreden als bemiddelaar

Regelmatig wordt het KNCV-bureau benaderd door externe organisaties met vragen over de chemie of om samen te werken op het terrein van chemie. Wij beoordelen welke KNCV-relatie het geschiktst is voor het oppakken van het verzoek en brengen deze in contact met de externe organisatie.

Ledenadministratie

Ook in 2012 ondersteunde Marjan Sewradj-Mulder de secties efficiënt bij de administratie van niet-KNCV-leden. Dit jaar werden voor het eerst de facturen voor de contributie zo veel mogelijk per e-mail verstuurd. Dit resulteerde in een flinke besparing op de portokosten. Frans Koeman ondersteunde de secties bij het onderhoud van hun website, het versturen van hun nieuwsbrieven, et cetera.

Website en nieuwsbrief

Het afgelopen jaar is de website steeds verder gevuld met relevante informatie. Niet alleen voor leden, maar ook voor niet-leden. Om meer zicht te houden op de activiteiten van KNCV-secties en -kringen, zijn de activiteiten die niet door de KNCV of haar geledingen worden georganiseerd in een apart gedeelte opgenomen. De nieuwsbriefmodule, die vorig jaar is geïntroduceerd, wordt nu regelmatig gebruikt om de leden op de hoogte te brengen van actuele zaken. Dat de nieuwsbrieven goed gelezen worden, blijkt wel uit het sterk verhoogde bezoek aan de website direct na verzending. Ook de secties die een subsite bij de KNCV hebben, maken steeds vaker gebruik van deze module.

KNCV-EVENEMENTEN

NOBELPRIJSWINNAAR DAN SHECHTMAN GROTE TREKKER FYSICA CHEMIE-2012

Een groot aantal bezoekers kwam op 30 mei naar FYSICA-CHEMIE 2012 aan de Universiteit Twente. Deze primeur kwam tot stand door een unieke samenwerking tussen de natuurkundigen en de scheikundevereniging.

Hoogleraren Jeroen Cornelissen (chemicus) en Hans Hilgenkamp (fysicus) organiseerden samen met de beide beroepsverenigingen NNV en KNCV een dag die de samenwerking tussen beide disciplines benadrukt. Gerard van der Steenhoven, decaan van de UTWente, drukte het als volgt uit: "Er zijn veel overeenkomsten tussen fysica en chemie. Voor beide zoeken we

naar nieuwe studenten en leraren voor het basis-onderwijs en het voortgezet onderwijs. Beide worden als zeer goed beoordeeld en die kwaliteit moeten we vasthouden."

De ongeveer 200 chemici en 450 fysici die de conferentie bezochten, kregen een divers programma voorgeschoteld. De plenaire lezingen waren van zeer hoge kwaliteit en boden alle een combinatie van fysica en chemie. Winnaar van de Nobelprijs voor de Scheikunde 2011 Dan Shechtman gaf een zeer inspirerende lezing over zijn ontdekking van quasikristallen en zijn gevecht voor erkenning. Onder de sprekers waren ook de Gouden KNCV Medaillewinnaars Huib Ovaa (2011) en Mischa Bonn (2009). Van Leo Kouwenhoven leerden we waarom Majorana-fermionen wel eens een belangrijke rol kunnen gaan spelen voor de kwantumcomputer.

Tussen de plenaire lezingen door was veel tijd ingeruimd voor prijsuitreikingen en de bedrijvenmarkt. Na de lunch kwamen de meer specialistische onderwerpen aan bod in de parallelle focussessies.

Onerlijk spelletje

Bijzonder was dat de organisatoren ook een avondprogramma hadden ingericht. Met de aankondiging van de lezing van Nobelprijswinnaar Dan Shechtman leek het overgrote deel van het publiek overtuigd van de noodzaak om na het diner te blijven. Zij werden niet teleurgesteld. Daaraan droeg ook Metin Tolan bij. Tolan gaf de bezoekers een staaltje voetbalwetenschap ten beste. Hij toonde statistisch aan dat voetbal geen eerlijk spelletje is en dat de uitslagen aan regels voldoen, zoals de Poissonverdeling. Daarna legde Shechtman haarfijn uit wat zijn ontdekking is en welke gevolgen die heeft gehad voor zijn loopbaan en de wetenschap. De boodschap van de Nobelprijswinnaar: "Word een expert op je vakgebied, wees vasthoudend, moedig en geloof in jezelf." Het publiek was ondanks het late avonduur tot het laatste moment geboeid en gaf Shechtman een staande ovatie.

Dan Shechtman

Leo Kouwenhoven

Metin Tolan

Van Marumpenning

De Van Marumpenning 2011 werd uitgereikt aan Gerard van Koten voor zijn grote verdiensten en leiderschap bij de vernieuwing van het scheikundeonderwijs en daarmee de ontwikkeling van de scheikunde in de samenleving in het algemeen. Van Koten benadrukte in zijn dankwoord nog eens dat de grenzen tussen de verschillende disciplines, waaronder fysica en scheikunde, vervagen. "We moeten de disciplines niet negeren, maar met elkaar samenwerken."

PRIJZEN EN ONDERSCHIEDINGEN

Onderwijsprijs 2012

In 2012 werd de Onderwijsprijs uitgereikt aan een docent in het voortgezet onderwijs. Merel Hoogvliet van het Regius College in Schagen ging uiteindelijk met de eer strijken. Via een groot aantal projecten uitgevoerd binnen haar eigen school, maar inmiddels ook in een breder kader, wist zij haar leerlingen zo te inspireren dat ruim twee derde een 8 of hoger scoorde op het centraal examen havo en bijna alle leerlingen ten minste een 7. Naast een kunstwerk en de titel 'Gouden Docent van het Jaar 2012' won zij een reisbeurs, waarmee ze een internationale conferentie over chemie-onderwijs kan bijwonen.

Gouden Spatel

Ook in 2012 is de Gouden Spatel weer uitgereikt, de prijs voor de beste hbo-scriptie uit 2011. Uit vijftien scripties van negen verschillende hogescholen is de scriptie van Tina Senff (Zuyd Hogeschool) verkozen tot de beste scriptie. Tina heeft haar onderzoek 'Association between TNF-alpha, Interleukins and CD86 Polymorphisms and Bortezomib Efficacy in Multiple

Myeloma Patients' uitgevoerd bij het University Hospital Aachen. Naast haar enthousiasme en de heldere taal, was de jury erg te spreken over de praktische informatie te vinden in het verslag en de indrukwekkende hoeveelheid statistische analyses van de resultaten.

Golden Master Award

Voor de derde maal in de KNCV-historie is de Golden Master Award uitgereikt: de prijs voor de beste chemiegerelateerde wo-scriptie van 2011. Dit jaar was Joram Posma (Radboud Universiteit Nijmegen) de gelukkige winnaar. Joram werkte aan 'Data Fusion of High-Resolution 1H-NMR Cerebrospinal Fluid and Plasma Spectroscopic Metabolomic Data'. Door de combinatie van veel methodieken en technieken,

het hoge wetenschappelijke niveau, de toepasbaarheid en de verwachte impact van het werk vond de jury dit verslag de Golden Master Award waardig.

Goodgoan-moment

Goodgoan betekent in het Twentse dialect zoveel als een dankwoord en een goede reis aan een vriend die weggaat. Die vriend is Robbert Dijkgraaf, die afreist naar de Verenigde Staten om directeur te worden van het Institute for Advanced Study in Princeton (NJ). Zowel de NNV als de KNCV kende hem het erelidmaatschap toe.

Jong KNCV-Posterwedstrijd

Tijdens het in Leiden gehouden PAC-Symposium 2012 'Breaking Boundaries' presenteerden achttien studenten van verschillende universiteiten en hogescholen uit heel Nederland hun afstudeeronderzoek tijdens de Jong KNCV-Posterwedstrijd; Joris Goetze kwam als winnaar uit de bus.

Gouden KNCV Medaille

In 2012 mocht de KNCV zich verheugen in een aantal inzendingen van zeer hoge kwaliteit. Dit maakte het voor de selectiecommissie niet gemakkelijk. Zoals inmiddels bekend is geworden, besloot de commissie de Gouden KNCV Medaille 2012 toe te kennen aan prof. dr. ir. Luc Brunsveld van de TU Eindhoven. De selectiecommissie baseerde haar toekenning op het cv van de kandidaat, de verschillende facetten van zijn onderzoek, de onafhankelijkheid waarmee dit onderzoek werd uitgevoerd, de link met opleidingsplaatsen, de impact van het gepubliceerde werk en zijn positionering in het (inter)nationale onderzoeksveld. De medaille is op 25 juni 2013 tijdens het event 'Chemistry of Life: Engineering Biology' uitgereikt.

Tina Senff

Joram Posma

JAARREKENING 2012

BALANS PER 31 DEC (na bestemming exploitatiesaldo)	2012	2011
Activa	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa	32.855	62.958
Financiële vaste activa	1.140.629	1.481.374
	1.173.484	1.544.332
Vlottende activa		
Vorraden	13.144	15.856
Vorderingen en overlopende activa	151.007	160.723
Liquide middelen	950.750	530.217
	1.114.901	706.796
Totaal activa	2.288.385	2.251.128
Passiva		
Eigen vermogen		
Vermogen legaten	303.801	302.135
Algemene reserve	1.335.953	1.349.084
Bestemmingsfondsen	269.994	269.379
Bestemmingsreserves	9.994	9.940
	1.919.742	1.930.538
Kortlopende schulden en overlopende passiva	368.643	320.590
Totaal passiva	2.288.385	2.251.128

TOELICHTING OP DE BALANS

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa betreffen, naast de kantoorinventaris en computerapparatuur op het verenigingsbureau, de in 2009 geactiveerde website ad € 57.446. Sinds 1 juli 2010 wordt hierover afgeschreven. Alle materiële vaste activa worden in 3 tot 5 jaar afgeschreven. In kantoorinventaris en computerapparatuur is in 2012 voor € 6.321 gedesinvesteerd. In kantoorinventaris en computerapparatuur is in 2012 voor € 3.369 geïnvesteerd, respectievelijk € 700 en € 2.669.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen de effectenportefeuille en een participatie in Europese bladen van de uitgeverij GmbH Wiley-VCH Verlag.

Effecten

Stand per 1 januari	€ 1.451.173
Af: Vrijval 5,5% ING m.i.v. 04.01.2012	€ 350.000
Bij: Ongerealiseerde koersresultaten	€ 9.255
Stand per 31 december	€ 1.110.428
Samenstelling effecten de dato 31 december:	
Aandelenbezit	€ 995.440
Obligaties	€ 114.988
	€ 1.110.428

De onerealiseerde koersresultaten zijn toegerekend aan het vermogen legaten en de algemene reserve op basis van de verhou-

ding van de stand van de bedragen van het vermogen legaten en de algemene reserve d.d. 1 januari van het boekjaar.

Overige financiële vaste activa

Een participatie in de Duitse GmbH Wiley-VCH Verlag ad € 30.201. De KNCV is een van de zestien chemische verenigingen die bij Wiley een eigen tijdschrift (het *Recueil*) heeft ondergebracht. Samen met tijdschriften van vijftien andere verenigingen zijn hieruit een aantal Europese wetenschappelijke tijdschriften van hoog niveau ontstaan zoals *Chemistry - A European Journal*, *EurJIC*, *EurJoc*, *ChemBioChem* en *ChemCatChem*. De zestien verenigingen zijn sinds 1990 verenigd binnen ChemPubSoc.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa betreffen met name nog te ontvangen rente en dividenden van de effectenportefeuille, alsmede nog te ontvangen royalty's, provisie Chemiefonds en vooruitbetaalde kosten en nog te ontvangen posten. Op de post nog te ontvangen contributies is een bedrag van € 8.000 ten laste van contributieopbrengsten in mindering gebracht als dubieus.

Passiva

Vermogen legaten en algemene reserve

Het vermogen legaten bestaat uit gelden die de KNCV via legaten en/of donaties heeft verkregen. Uit het vermogen legaten kunnen bedragen toegewezen worden aan de bestemmingsfondsen (KNCV-fondsen). Hierover beslist de Algemene Ledenvergadering.

Bestemmingsfondsen

De Bestemmingsfondsen – KNCV-fondsen – hebben tot doel activiteiten op specifieke terreinen te ondersteunen, zonder dat deze activiteiten direct op het resultaat van KNCV drukken. Met ingang van 2009 wordt aan de KNCV-fondsen in principe een rentevergoeding van 3% toegerekend op saldo van 1 januari van elk boekjaar, waarbij het percentage naar beneden wordt bijgesteld op grond van de opbrengsten uit hoofde van beleggingen, inclusief de (on)gerealiseerde koersresultaten. Deze 3% rentevergoeding is samengesteld uit dividend uit de aandelen en de obligatierente.

Bestemmingsreserve

Het Lustrumfonds staat apart vermeld vanwege het bijzondere karakter van dit fonds. Het komt niet voort uit een legaat, maar is een door het bestuur bestemde reserve voor het KNCV-lustrum in 2013. Voor het lustrum wordt in 2012 net als in 2011 geen geld aan het fonds toegevoegd. Deze gelden worden (deels) in 2013 ingezet ten behoeve van activiteiten in het kader van het 110-jarig jubileum.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Onder deze post vallen – naast gebruikelijke kortlopende schulden als crediteuren, loonheffing, reservering vakantiegeld en vakantie-dagen – ook de geldmiddelen in beheer van en schulden aan secties.

► TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten*Contributies*

Ultimo 2012 bedraagt het aantal leden: 8.258 (ultimo 2011 was dit 8.514). Begin 2013 bedraagt het aantal leden 7.362 (begin 2012 was dit 7.650).

De contributie-inkomsten zijn in 2012 circa € 13.500 hoger dan begroot (€ 628.000), omdat met ingang van 2012 administratiekosten doorberekend worden aan leden die geen machtiging hebben afgegeven tot automatisch incasseren: € 3 per lid.

Donaties

Bedrijfslidmaatschappen, vrijwillige bijdragen en donaties resulteren in een totaal bedrag van € 33.550 in 2012.

Royalty's en 4% provisie Chemiefonds

Opbrengsten uit aandeel Europese bladen ad € 70.896, royalty's *Chemische Feitelijkheden* ad € 6.977 en opbrengsten uit Chemiefonds (provisie over omzet C2W e.a.) ad € 29.500.

Overige inkomsten

De opbrengsten uit projecten ad € 34.720 hebben betrekking op het project 'Actielijn III, verbetering aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt' voor € 15.500 en op projecten in het kader van het Beleidsplan 2012-2016 voor een bedrag van € 18.000.

Lasten*Bureaunkosten*

De Bureaunkosten (personeelskosten, huisvestingskosten, kosten ledenadministratie, financiële administratie, overige bureaunkosten, afschrijvingen en doorberekening aan derden) zijn in lijn met de begro-

ting (€ 524.809 versus € 525.000) en aanzienlijk lager dan in 2011 (€ 610.279) door toenemende digitalisering, afname kosten financiële administratie en bezuinigingen op personeelskosten. Het aantal fte's van het bureau is gedaald van 8,65 ultimo 2011 naar 7,07 ultimo 2012.

Bestuurskosten, Stichting C3 en commissies

De Bestuurskosten en kosten voor commissies zijn in 2012 lager dan begroot (€ 148.357 versus 154.500) maar in lijn met 2011 (€ 148.245). In 2012 zijn onder andere de posten nationale en internationale contacten en de fondsen voor reisbeurzen en subsidies iets minder aangesproken dan begroot.

Kosten projecten

De post kosten projecten ad € 20.023 heeft onder andere betrekking op project 'Actielijn III, verbetering aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt' (€ 12.512). Kosten voor nieuwe projecten in het kader van Beleidsplan 2012-2016 (€ 6.400) zijn vooral besteed aan de bijeenkomst van het IUPAC Bureau in Leiden, de voorjaarsconferentie FYSICA-CHEMIE en de ontwikkeling van een app voor digitaal C2W.

Activiteiten en communicatie

De totale kosten voor activiteiten en communicatie (€ 218.046) zijn circa € 6.500 lager dan begroot. De kosten voor het collectief abonnement C2W (€ 192.941) zijn nagenoeg gelijk gebleven aan de begroting en ten opzichte van 2011 (respectievelijk € 193.000 en € 1.934.346). Ten opzichte van vorige jaren en ten opzichte van de begroting zijn de kosten van conferenties echter opnieuw afgenomen (van € 1.865 in 2011 naar - € 2.496 in 2012).

De overige kosten voor activiteiten en communicatie zijn weliswaar hoger dan in 2011, maar lager dan begroot door de toename van efficiëntie in promotie en communicatie met externe partijen.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2012 (€)	Begroting 2012 (€)	Werkelijk 2011 (€)
Baten			
Contributies	640.669	628.000	641.730
Donaties	33.550	35.000	36.363
Royalty's en 4% provisie Chemiefonds	107.373	93.500	102.745
Overige inkomsten	34.720	47.400	23.137
	816.312	803.900	803.975
Lasten			
Bureaunkosten	524.809	525.000	610.279
Reorganisatiekosten KNCV	-	-	-
Reorganisatiekosten Uitgeverij	-	-	-
Bestuurskosten, Stichting C3 en commissies	148.357	154.500	148.245
Projecten	20.023	18.800	43.482
Activiteiten en communicatie	218.046	224.500	214.872
	911.235	922.800	1.016.878
Financiële baten & lasten			
Rentebaten en dividenden	68.738	69.000	73.878
Kosten van effecten	(1.170)	(1.000)	(1.004)
Resultaten deelneming			-
	(67.568)	(68.000)	(72.874)
Exploitatiesaldo voor onttrekking	(27.355)	(50.900)	(140.029)
Onttrekking uit nader te bepalen fonds		50.000	
Onttrekking uit Innovatiefonds			60.000
Onttrekking uit Voermanfonds			10.000
Onttrekking uit Steunfonds Jonge Chemici	2.000	2.000	
Onttrekking uit Fellingafonds	3.600	3.800	3.600
Onttrekking uit Milikanfonds	2.202	2.200	2.202
Exploitatiesaldo	(20.720)	7.100	(64.227)

SPECIFICATIE BESTEMMINGSFONDSEN 2012

	Saldo 1 jan 2012 (€)	Mutaties en rente effecten (€)	Onttrekking t.l.v. resultaat (€)	Saldo 31 dec 2012 (€)
Fellingafonds	66.041	348	(2.433)	66.956
Voermanfonds	133.343	242		133.585
Innovatiefonds	47.471	535		48.006
Steunfonds	8.273	37	(2.000)	6.310
Jonge Chemici				
Milikanfonds	5.842	37	(2.202)	3.677
Overige fondsen	8.409	6.051		14.460
	269.379	7.250	(6.635)	269.994

De overige fondsen betreffen het Houwink-, Wigman- en V/d Lindenfonds. De toename van het Houwinkfonds, als onderdeel van overige fondsen, is voornamelijk het resultaat van een schenking van prof. dr. Challa aan de Sectie Macromoleculen ten behoeve van de tweejaarlijkse uitreiking van de polymeerprijs. Deze prijs is na deze schenking vernoemd naar prof. dr. Challa: de Challa Polymeerprijs.

SPECIFICATIE BESTEMMINGSRERVE 2012

Lustrumfonds*	9.940	54	–	9.994

*Het Lustrumfonds staat apart vermeld vanwege het specifieke karakter van dit fonds.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en dividenden

Deze post is in lijn met de begroting (€ 68.738 versus € 69.000) en lager dan in 2011 (€ 73.878). De opbrengsten uit dividenden (€ 42.561) zijn in 2012 gestegen ten opzichte van 2011 (€ 36.664) en hoger dan begroot (€ 32.000) door het aandeel in Royal Dutch Shell. De post renteobligaties (€ 5.925) is sterk gedaald door vrijval van de ING 5,5% obligaties ad € 350.000. De post rentebanken (€ 20.252) bestaat uit ontvangen rente op de spaarrekening.

Onttrekkingen

Aan het Steunfonds Jonge Chemici is het maximaal door de ALV toegestane bedrag ad € 2.000 onttrokken. In werkelijkheid zijn de lasten die onder deze post vallen aanmerkelijk hoger: circa € 6.300. De onttrekking aan het Fellingafonds ad € 2.433 is vastgesteld op het bedrag van de werkelijk lasten over 2012.

Aan het Milikanfonds is de onttrekking ad € 2.202 gelijk aan het factuurbedrag van *Chemie Aktueel* inzake sponsoring van 2 pagina's A4 in een informatiekatern.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Opdracht

Wij hebben gecontroleerd of de in dit jaarverslag opgenomen verkorte jaarrekening van Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging (verder: KNCV) te Den Haag over 2012 op de juiste wijze is ontleend aan de door ons gecontroleerde jaarrekening 2012 van KNCV. Bij die jaarrekening hebben wij op 8 mei 2013 een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opmaken van de verkorte jaarrekening die het vermogen en het resultaat dient weer te geven in overeenstemming met de door de vereni-

ging gekozen en beschreven grondslagen, zoals gehanteerd in de jaarrekening 2012. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de verkorte jaarrekening op de juiste wijze is ontleend aan de jaarrekening. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel is de verkorte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten op de juiste wijze ontleend aan de jaarrekening.

Toelichting

Wij vestigen er de aandacht op dat voor het inzicht dat vereist is voor een verantwoorde oordeelsvorming omtrent de financiële positie en de resultaten van KNCV en voor een toereikend inzicht in de reikwijdte van onze controle de verkorte jaarrekening dient te worden gelezen in samenhang met de volledige jaarrekening, waaraan deze is ontleend, alsmede met de door ons daarbij op 8 mei 2013 verstrekte goedkeurende controleverklaring. Deze toelichting doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Den Haag, 8 mei 2013,
Ernst & Young Accountants LLP

GELDMIDDELEN IN BEHEER 2012

	Saldo 1 jan 2012 (€)	Dotatie (€)	Onttrekking (€)	Saldo 31 dec 2012 (€)
Macromoleculen	16.719	–	–	16.719
Massaspectrometrie	(124)	–	–	(124)
	16.595	–	–	16.595

Dit betreft de door diverse stichtingen overgemaakte batige saldi van congressen. Deze saldi worden per sectie van de KNCV gegroepeerd. De saldi staan ter beschikking van de sectie voor het organiseren van symposia of – na 5 jaar – voor andere doeleinden.

ALGEMENE GEGEVENS, per 1 juni 2013

AFDELING

Jong KNCV

Secretariaat:

Postbus 249
2260 AE Leidschendam
T 070-337 87 90
E jong@kncv.nl
W jong.kncv.nl

WERKGROEPEN

Chemie Historische Groep

Secretariaat:

Prof. dr. E. (Ernst) Homburg, vicevoorzitter, secretaris
Universiteit Maastricht
Vakgroep Geschiedenis
Postbus 616
6200 MD Maastricht
T 043-388 34 95
E e.homburg@maastrichtuniversity.nl
W www.kncv.nl/chg

Chemie & Maatschappij Groep

Secretariaat:

KNCV-Bureau
Postbus 249
2260 AE Leidschendam
T 070-337 87 90
E kncv@kncv.nl
W www.kncv.nl/cmng

SECTIES

Sectie Analytische Chemie

Secretariaat:

Prof. dr. G.W. (Govert) Somsen
VU, AIMMS Division of BioMolecular Analysis
De Boelelaan 1083
1081 HV Amsterdam
T 020-598 92 45
E g.w.somsen@vu.nl
W sac.kncv.nl

Sectie Farmacochemie

Secretariaat:

Dr. P. (Peter) Molenveld
MercaChem BV
Kerkenbos 1013
6546 BB Nijmegen
T 024-372 33 55
E peter.molenveld@mercachem.com
W www.kncv.nl/farmacochemie

Sectie Forensics

Secretariaat:

J.H.M. (John) Mommers
Humcoverstraat 30
6231 JP Meerssen

T 043-850 18 52
DSM Resolve
Postbus 18
6160 MD Geleen
T 046-476 12 54
E john.mommers@dsm.com
W forensics.kncv.nl

Sectie Katalyse

Secretariaat:

Dr. J.H. (Harry) Bitter
UU, Inorganic Chemistry and Catalysis
Postbus 80083
3508 TB Utrecht
T 030-253 74 00
E j.h.bitter@uu.nl
W katalyse.kncv.nl

Sectie Macromoleculen

Secretariaat:

Dr. ir. W.M. (Wiebe) de Vos
UT, TNW
Postbus 217
7500 AE ENSCHEDE
T 053-489 44 95
E w.m.devos@utwente.nl
W mm.kncv.nl

Sectie Milieuchemie

Secretariaat:

Dr. ir. M.T.O. (Chiel) Jonker
UU, IRAS
Postbus 80177
3508 TD Utrecht
T 030-253 53 38
E m.t.o.jonker@uu.nl
W www.kncv.nl/milieuchemie
www.milieuchemtox.nl

NSA-Nanostructures and Self-Assembly

Secretariaat:

Prof. dr. A.E. (Alan) Rowan
RU, Synthetic Organic Chemistry
Postbus 9010
6500 GL Nijmegen
T 024-365 23 23
E a.rowan@science.ru.nl
W www.kncv.nl/nsa

Nederlandse Biotechnologische Vereniging (NBV)

Secretariaat:

Dr. B.C. (Christien) Lokman
HAN BioCentre
Postbus 6960
6503 GL Nijmegen
T 024-353 19 19
E christien.lokman@han.nl
W www.nbvsite.nl

Nederlandse Keramische Vereniging (NKV)

Secretariaat:

R. (Ries) Jeurissen

Muldersweg 8
6532 WZ Nijmegen
T 024-377 68 35
E secretaris@ceramics.nl
W www.ceramics.nl

NPT Nederlandse Procestechnologen

Secretariaat:

Dr. ir. H.H. (Herry) Nijhuis
Brinkerpad 8
6721 WJ Bennekom
T 0318-41 78 33
E herry.nijhuis@upcmail.nl
E secretaris@nederlandseprocestechnologen.nl
W www.npt.nl

Nederlandse Vereniging voor Biochemie en Moleculaire Biologie (NVBMB)

Secretariaat:

Dr. R. (Remus) Dame
UL, LIC
Postbus 9502
2300 RA Leiden
T 071-527 56 05
E rtdame@chem.leidenuniv.nl
W nvbmb.kncv.nl

Nederlandse Vereniging voor Kristalgroei (NVKG)

Secretariaat:

Dr. R. (Rolf) Keltjens
Synthon BV
Microweg 22
6503 GN Nijmegen
T 024-372 79 16
E nvkg.secretariaat@gmail.com
W www.dacg.nl

Nederlandse Vereniging voor Kristallografie (NVK)

Secretariaat:

Dr. M.H. (Martin) Lutz
UU, Kristal- en Structuurchemie
Padualaan 8
3584 CH Utrecht
T 030-253 39 02
E m.lutz@uu.nl
W www.kncv.nl/kristallografie

Nederlandse Vereniging voor Massaspectrometrie (NVMS)

Secretariaat:

Dr. C.H. (Christian) Grün
Unilever R&D Vlaardingen
Postbus 114
3130 AC Vlaardingen
T 010-460 63 22
06-250 406 19
E christian.grun@unilever.com
secretariaat@denvms.nl
W www.nvms.nl

Sectie Organische Chemie*Secretariaat:*

Dr. G.J. (Gerjan) Kemperman
ChemConnection BV
Oss Life Sciences Park, Gebouw RG
Molenstraat 110
5342 CC Oss
T 06-270 356 43
E gerjan.kemperman@chemconnection.nl
W www.kncv.nl/soc

Sectie Radio- en Stralenchemie*Secretariaat:*

Ing. A.F. (Toon) Meeuwse BSc
Markt 1
3252 BC Goedereede
T 0187-63 01 76, 06-532 734 20
E info@metorx.com
W www.kncv.nl/radioenstralen

Sectie Scheikunde Onderwijs*Secretariaat:*

KNCV-Bureau
Postbus 249
2260 AE Leidschendam
T 070-337 87 90
E kncv@kncv.nl
W sso.kncv.nl

WERKGROEPEN VAN DE SECTIES*Werk- en discussiegroepen van de Sectie Analytische Chemie*

- CE-gebruikersgroep
- Discussiegroep Monstervoorbewerking
- DSP - Discussiegroep Scheidingsmethoden van Polymeren
- Infrarood en Raman discussiegroep
- Nederlandse Werkgroep Deeltjeskarakterisering (NWDK)
- NMR Discussiegroep
- Kennisplatform LabManagers
- Werkgroep Atoomspectrometrie
- Werkgroep Chemometrie
- Werkgroep FABIAN
- Werkgroep Kwaliteit Test Laboratoria (KTL)
- Werkgroep Procesanalyse
- Werkgroep Scheidingsmethoden (zie voor contactpersonen <http://sac.kncv.nl>)

*Werkgroep van de sectie Katalyse***Dutch Zeolite Association***Secretariaat:*

Dr. P.J. (Patricia) Kooyman
ChemE
Julianalaan 136
2628 BL Delft
T 015-278 90 77
E p.j.kooyman@tudelft.nl
W katalyse.kncv.nl/dza

Werkgroepen van de sectie NSA

- Werkgroep Colloidchemie

- Werkgroep Elektrochemie
- Werkgroep Grondslagen der Thermodynamica (zie voor contactpersonen www.kncv.nl/nsa)

Werk-/studiegroepen van de NBV

- Bioreactoren
- Dierlijke en plantencelweek
- GeNeYouS
- Groene biotechnologie
- Maatschappelijke aspecten van de Biotechnologie
- Microbiële Systeembioogie en Synthetische Biologie
- Milieubiotechnologie
- Platform Microbiële Fysiologie
- Productisolatie en -zuivering
- Toegepaste biokatalyse (zie voor contactpersonen <http://nbv.kncv.nl>)

*Werkgroepen van de NVBMB***Glycobiology platform***Secretariaat:*

Dr. C.H. (Ron) Hokke
LUMC
Faculteit Geneeskunde, Div 5, Parasitologie
Albinusdreef 2
2333 ZA Leiden
T 071-526 50 64
E c.h.hokke@lumc.nl

Proteomics platform*Secretariaat:*

Dr. M. (Monique) Slijper
UU, Faculty of Science
Biomolecular Mass Spectrometry and Proteomics Group, Room O601
Padualaan 8
3584 CH Utrecht
T 030-253 37 89
E m.slijper@uu.nl
W nvbmb.kncv.nl
www.proteomics.nl

Werkgroepen van de Nederlandse Vereniging voor Kristallografie

- Werkgroep Eiwitkristallografie
- Werkgroep Onderwijs in de Kristallografie
- Werkgroep Poederdiffractie (zie voor contactpersonen www.nvk.info)

CHEMISCHE KRINGEN**Chemische Kring Eindhoven***Secretariaat:*

Dr. H.C.L. (Erik) Abbenhuis
TU/e, Gebouw STW 4.43
Postbus 513
5600 MB Eindhoven
T 040-247 49 27
E h.c.l.abbenhuis@tue.nl

cke@kncv.nl
W www.kncv.nl/kringeindhoven
<http://edu.chem.tue.nl/cke>

Groningse Chemische Kring*Secretariaat:*

Dr. K. (Kommer) Brunt
Sporlaan 31
9753 HV Haren
T 050-534 89 34 (privé)
088-831 00 90 (werk)
E kommer.brunt@planet.nl
gck@kncv.nl
W www.kncv.nl/kringgroningen

Haarlemse Chemische Kring*Secretariaat:*

Dr. A.J. (Sander) Groenendijk
Trompstraat 61
2014 BE Haarlem
T 023-524 28 28
06-447 443 59
E s.groenendijk@planet.nl
hck@kncv.nl
W www.kncv.nl/kringhaarlem

Bossche Chemische Kring*Secretariaat:*

Dr. E. (Edwin) Kellenbach
Samuel Morsestraat 16
5223 BB Den Bosch
T 073-622 14 79 (privé)
0412-66 17 74 (werk)
E edwin.kellenbach@planet.nl
bck@kncv.nl
W www.beceka.info
www.kncv.nl/kringdenbosch

Rotterdamsche Chemische Kring*Secretariaat:*

Ir. H.W. (Henk) Ottevangers
Tinbergenplantsoen 2
3356 BZ Papendrecht
T 078-642 96 77
06-502 340 86
E hwottevangers@yahoo.com
rck@kncv.nl
W www.kncv.nl/kringrotterdam

Chemische Kring Midden Nederland*Secretariaat:*

Drs. J.W.J. (Jan Willem) van Dorp
Anna Paulownalaan 168
3708 HR Zeist
T 030-691 34 73
E chemdorpiwj@hotmail.com
ckmn@kncv.nl
W www.kncv.nl/kringmiddennederland

Chemische Kring Zwolle*Secretariaat:*

Drs. R. (Rolf) Soer
Prinses Beatrixlaan 10
8091 AM Wezep

T 038-376 45 58
E ckzsecretariaat@gmail.com
ckz@kncv.nl
W www.kncv.nl/kringzwolle

COMMISSIES

Commissie Onderwijs

Drs. J.H. (Jan) Apotheker (RUG),
voorzitter

Secretariaat:

S. (Sara) Blanken MSc (KNCV)
Postbus 249
2260 AE Leidschendam
E sblanken@kncv.nl

Commissie HBO-Zaken

Prof. dr. S.M. (Saskia) van der Vies (VU),
voorzitter

Secretariaat:

Ir. D.J.W. (Diana) Henning (KNCV)
Postbus 249
2260 AE Leidschendam
E dhenning@kncv.nl

Commissie Marketing & Communicatie

Drs. A.G. (Antoinette) Thijssen, (Rathenau
Instituut), voorzitter

Secretariaat:

KNCV-Bureau
Postbus 249
2260 AE Leidschendam
E kncv@kncv.nl

Commissie IUPAC

Prof. dr. J. (Jan) Reedijk (UL), voorzitter

Secretariaat:

KNCV-Bureau
Postbus 249
2260 AE Leidschendam
E kncv@kncv.nl

Commissie Studieverenigingen

Ir. D.J.W. (Diana) Henning (KNCV), voor-
zitter en secretaris

Postbus 249
2260 AE Leidschendam
E dhenning@kncv.nl

Commissie Werk

Dr. Ir. C. D. (Kees) de Gooijer (Food &
Nutrition Delta), voorzitter

Secretariaat:

S. (Sara) Blanken MSc (KNCV)
Postbus 249
2260 AE Leidschendam
E sblanken@kncv.nl

KNCV/KVCV Commissie voor de nomen- clatuur van de organische chemie

Prof. dr. F.C. (Frank) Alderweireldt,
voorzitter

Secretariaat:

Dr. ir. L. (Leen) Maat (TU Delft)

Julianalaan 136
2628 BL Delft
E l.maat@tudelft.nl

KNCV-BESTUUR

Voorzitter

Prof. dr. S.M. (Saskia) van der Vies (VU)

Penningmeester

Dr. L. (Lene) Hviid (Tata Steel)

Secretaris

Dr. G.M. (Gabriëlle) Donné-op den Kelder,
MME

Bestuurslid Chemie & Maatschappij

Vacature

Bestuurslid Chemie & Werk

Dr. ir. C. D. (Kees) de Gooijer (Food &
Nutrition Delta)

Bestuurslid Interne Relaties

Vacature

Bestuurslid Marketing & Communicatie

Drs. A.G. (Antoinette) Thijssen, (Rathenau
Instituut)

Bestuurslid Jonge Leden

L. (Lineke) Pelleboer, BSc

Bestuurslid Onderwijs

Drs. J.H. (Jan) Apotheker (RUG)

Bestuurslid Onderzoek

Prof. dr. J.N.H. (Joost) Reek (UvA)

KNCV-BUREAU

Loire 150, 2491 AK Den Haag
Postbus 249
2260 AE Leidschendam
T 070-337 87 90
E kncv@kncv.nl

Directeur

Dr. G.M. (Gabriëlle) Donné-op den Kelder,
MME

Ledenadministratie

M. (Marjan) Sewradj-Mulder

ICT/Interne relaties

Dr. F.A.W. (Frans) Koeman

Beleidsmedewerker

Ir. D.J.W. (Diana) Henning

Junior beleidsmedewerker

S. (Sara) Blanken MSc

Boekhouding

J.P. (Jan) Paardekam

Marketing & Communicatie

Dr. J.W.M. (Jan) Marijnissen

Secretariaat

W.G. (Mieke) Tuijn

KNCV-ERELEDEN

Prof. dr. F. Alderweireldt
Prof. dr. ir. H. van Bakkum
Prof. dr. G. Challa
Prof. dr. R.H. Dijkgraaf
Dr. J. de Flines
Prof. dr. F. Meijer

Prof. dr. E.M. Meijer
Ir. J.J.M. Mulderink
Dr. ir. F.J.M. Nieuwenhuis
Ir. E.J.C. Paardekooper
Prof. dr. J. Reedijk
Ir. S. Rozendaal
Ir. E.J. de Ryck van der Gracht
Prof. dr. ir. D. Thoenes
Prof. dr. H. Timmerman
Prof. dr. J.H. van der Waals
Dr. K. Wiedhaup

KNCV-LID VAN VERDIENSTE

Ir. H. Kimmels

KNCV-BEDRIJFSLEDEN EN -DONATEURS

AkzoNobel NV
Arizona Chemical BV
BASF Nederland BV
BioMCN
Boswell-Bèta
CB&I Nederland BV
Cerexagri BV
CML Europe BV
Da Vinci Laboratory Solutions
DAS
Dow Benelux NV
DSM NV
FrieslandCampina
Hanzehogeschool Groningen
Interscience BV
Katwijk Chemie BV
Kisuma Chemicals BV
Kompass Nederland
Kuwait Petroleum Research &
Technology BV
Lonza Benelux BV
MercaChem BV
Netherlands Translational
Research Center BV
Cabot Norit Nederland BV
PFW Aroma Chemicals BV
Philips Electronics Nederland BV
Synergy Health PLC
Unilever Research & Development
WLN Waterlaboratorium Noord

VRIJWILLIGE BIJDAGEN

De KNCV bedankt al haar leden die in 2012
een vrijwillige bijdrage hebben geleverd ter
ondersteuning van activiteiten voor jonge
chemici.

KNCV

KNCV BEDRIJFSLEDEN EN DONATEURS

BOSWELL-BÈTA

Interscience

MERCACHEM

BRIDGING THE INNOVATION GAP

PHILIPS

FYSICA CHEMIE 2012

